

**Raport de evaluare nr. 24 din 24 martie 2026
cu privire la Alexandru MACHIDON, candidat la funcția de Procuror General,
subiect al evaluării în temeiul Legii nr. 252/2023**

Comisia de evaluare a procurorilor („Comisia”), instituită prin Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și pentru modificarea unor acte normative („Legea nr. 252/2023”), exercitându-și atribuțiile prevăzute de aceeași Lege, a deliberat la data de 17 martie 2026 și a aprobat prezentul raport la data de 24 martie 2026. Membrii care au participat la aprobarea raportului de evaluare au fost:

*Nadejda HRIPTIEVSCHI
Cornel LEBEDINSCHI
Christopher LEHMANN
Irmantas MIKELIONIS
Virginia MORARU
Laura ȘTEFAN
Saskia DE VRIES*

Ion GRAUR a fost recuzat de la evaluarea subiectului și nu a participat la această evaluare.

Herman von HEBEL a fost numit în calitate de membru al Comisiei la 6 martie 2026, după ce majoritatea etapelor prezentei proceduri de evaluare avuseseră deja loc. Prin urmare, acesta nu a participat la prezenta evaluare.

În baza activității de colectare și cercetare a informațiilor, precum și a deliberărilor ulterioare, Comisia a întocmit următorul raport de evaluare.

I. Introducere

1. Prezentul raport vizează subiectul evaluării Alexandru MACHIDON, candidat la funcția de Procuror General.
2. Comisia a evaluat subiectul evaluării („subiectul”) în conformitate cu procedura și criteriile reglementate de Legea nr. 252/2023, precum și cu Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare a procurorilor („Regulamentul Comisiei”), aprobat de Comisie în temeiul art. 5 alin. (4) din Legea nr. 252/2023.
3. Comisia, în unanimitate, a conchis că Alexandru MACHIDON corespunde criteriilor de integritate etică și financiară prevăzute de Legea nr. 252/2023.

II. Subiectul evaluării

4. Alexandru MACHIDON („subiectul”) a fost numit în funcția de procuror în cadrul Procuraturii raionului Criuleni la 12 februarie 2009. La 13 februarie 2012, a fost numit adjunct al procurorului raionului Criuleni. La 23 decembrie 2014, a devenit procuror interimar al raionului Criuleni, funcție pe care a deținut-o până la 2 mai 2016. Între 6 martie 2017 și 20 august 2017, subiectul a exercitat funcția de adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii raionului Criuleni. La 21 august 2017, acesta a fost numit în funcția de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii Criuleni. Între 2 ianuarie 2020 și 2 mai 2020 și, din nou, între 6 iulie 2020 și 7 octombrie 2021, a fost delegat pentru exercitarea atribuțiilor de procuror în Procuratura Anticorupție. La 21 august 2022, subiectul a fost numit în funcția de procuror în cadrul Procuraturii municipiului Chișinău. La 12 iunie 2024, subiectul a fost numit în funcția de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale („PCCOCS”). La 28 mai 2025, a fost numit în funcția de Procuror General Interimar, funcție pe care o deține în prezent. La 19 august 2025, subiectul a câștigat concursul pentru funcția de Procuror General. Deținerea acestei funcții este condiționată de numirea de către Președintele Republicii Moldova, după promovarea evaluării externe în conformitate cu Legea nr. 252/2023.

III. Criteriile de evaluare

5. În temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.
6. Art. 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă Comisia a stabilit că:
 - a) în ultimii 5 ani, subiectul a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă subiectul a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene a Drepturilor Omului.
 - b) în ultimii 10 ani, subiectul a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.
7. Art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia are dubii serioase determinate de faptul că:
 - a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;

- b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.
8. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL¹. Astfel, pragul de 20 de salarii medii pe economie este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii pe economie este de 58.500 MDL.
9. Art. 11 alin. (4) din Legea nr. 252/2023 permite Comisiei să verifice, în cadrul evaluării integrității financiare a subiectului, plata impozitelor, respectarea regimului juridic de declarare a averii și intereselor personale, precum și sursele de proveniență a averii subiectului.
10. Art. 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile, veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.
11. Art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la art. 11 alin. (2) și (3), se ține cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru Comisie. Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către Comisie, cu excepția hotărârilor pe care Comisia le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.
12. În aplicarea art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare expresia însoțitoare „determinată de faptul că”. Această expresie sugerează că Comisia trebuie să identifice ca „fapt” că a avut loc conduita specificată.
13. Referitor la standardul „dubiilor serioase” în contextul exercițiului de vetting, Curtea Constituțională a menționat, cu referire la hotărârile sale anterioare, că definirea standardelor de probă implică inevitabil utilizarea unor texte flexibile. De asemenea, Curtea a relevat că Consiliul Superior al Procurorilor poate decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă” sugerează o certitudine cu privire la neînfrunerea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, §§ 99, 101).

¹ Hotărârea Guvernului nr. 936/2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023.

14. Comisia reține că Comisia de la Veneția a subliniat faptul că, într-un „sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoieli, pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de a evalua negativ titularul unei funcții actuale trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale” (Opinia nr. 1064/2021 din 20 iunie 2022, CDL-AD(2022)011-e, pct. 10; Opinia comună din 14 martie 2023, CDL-AD(2023)005, pct. 69).
15. Inversarea sarcinii probei către subiect, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată acceptabilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului („CtEDO”), chiar și în cazul evaluării judecătorilor în funcție, care își pot pierde funcția sau pot fi sancționați ca urmare a evaluării. În cauza *Xhoxhaj c. Albaniei*, nr. 15227/19, 31 mai 2021, § 352, Curtea a notat că „nu este în sine arbitrar, în sensul laturii ‘civile’ a articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să treacă către reclamant în cadrul procedurii de verificare a integrității, după ce Comisia Independentă de Calificare (CIC) a făcut publice concluziile preliminare rezultate în urma anchetei și a oferit acces la probele din dosar” (confirmat pentru evaluarea procurorilor în cauza *Sevdari c. Albaniei*, nr. 40662/19, 13 decembrie 2022, § 130).
16. Odată ce Comisia constată existența unor dubii justificate, bazate pe fapte concrete care ar putea duce la nepromovarea evaluării, subiectului i se va oferi posibilitatea de a se opune acestor constatări și de a prezenta argumente în apărarea sa, conform art. 16 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate pe parcursul procedurii, Comisia va emite o soluție.

IV. Procedura de evaluare

17. Alexandru MACHIDON a fost inclus pe lista subiecților remisă în adresa Comisiei de către Consiliul Superior al Procurorilor („CSP”) la data de 23 mai 2024, în vederea evaluării, în conformitate cu art. 12 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 252/2023.
18. Subiectul era inclus în ista procurorilor din cadrul Procuraturii Anticorupție, în conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 252/2023, transmisă de CSP la data de 23 mai 2024. La 22 august 2025, CSP a notificat Comisia că subiectul a fost selectat în calitate de candidat pentru funcția de Procuror General și s-a solicitat evaluarea sa în temeiul art. 3 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 252/2023. În consecință, subiectul a fost evaluat în temeiul dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. e) și h) din Legea nr. 252/2023.
19. La data de 24 mai 2024, Comisia a notificat subiectul cu privire la inițierea procedurii de evaluare și i-a solicitat completarea și transmiterea declarației de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani („declarația pentru ultimii cinci ani”), care include lista persoanelor apropiate ce activează în sistemul judiciar, al procuraturii sau în serviciul public, precum și a unui chestionar cu privire la integritatea etică, în termen de 20 de zile, conform art. 25 alin. (3) din Regulamentul Comisiei, în concordanță cu art. 12 alin. (4) din Legea nr.

252/2023. Subiectul a transmis declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul cu privire la integritatea etică, completate, în termenul stabilit, la data de 11 iunie 2024.

20. Conform art. 15 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 și art. 17 din Regulamentul Comisiei, prezentul dosar de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului A.
21. La data de 16 august 2024, Comisia a notificat subiectul prin e-mail că dosarul său de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului A, având ca membri pe Nadejda HRIPTIEVSCHI, Christopher LEHMANN și Saskia de VRIES. Subiectul a fost informat că poate solicita, în scris și în cel mai scurt timp posibil, recuzarea membrilor de la evaluarea dosarului său. La 22 octombrie 2025, subiectul a fost informat despre decizia de recuzare cu privire la evaluarea sa a membrului Comisiei Ion GRAUR.
22. Deoarece legea stabilește perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară menționate anterior, Comisia a evaluat conformitatea cu aceste criterii pentru ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere disponibilitatea declarațiilor fiscale și a declarațiilor de avere și interese personale la sfârșit de an, evaluarea criteriilor financiare a inclus 2012 – 2023 (*avere nejustificată*) și 2014 – 2023 (*iregularități fiscale*). Perioada de evaluare pentru criteriul de integritate etică acoperă ultimii cinci sau 10 ani, calculați conform art. 24 alin. (3) lit. b) din Regulamentul Comisiei.
23. În ultimii 12 ani ai perioadei de evaluare, subiectului îi revenea obligația de a depune declarații atât în temeiul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale („Legea nr. 133/2016”), cât și în temeiul Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere („Legea nr. 1264/2002”).
24. În cadrul evaluării integrității etice și financiare a subiectului, Comisia a obținut informații din numeroase surse. Aceste surse au inclus, în general, Procuratura Generală, procuraturile specializate, Consiliul Superior al Procurorilor, Autoritatea Națională de Integritate („ANI”), Centrul Național Anticorupție („CNA”), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor („SPCSB”), Ministerul Afacerilor Interne („MAI”), Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal de Stat („SFS”), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră („IGPF”), Casa Națională de Asigurări Sociale („CNAS”), Agenția Servicii Publice („ASP”), Agentul Guvernamental din cadrul Ministerului Justiției, bănci, instituții financiare etc. De asemenea, au fost solicitate și, acolo unde a fost cazul obținute, informații de la alte entități publice și private, precum și din surse deschise, cum ar fi rețelele sociale și rapoartele de jurnalism de investigație. Comisia a primit și a examinat, de asemenea, două plângeri din partea membrilor societății civile. Toate informațiile primite au fost atent verificate din punct de vedere al exactității și relevanței.
25. În măsura în care în declarația pentru ultimii cinci ani a și în chestionarul privind integritatea etică ale subiectului, precum și în informațiile acumulate, au fost identificate chestiuni care prezentau neclarități, acestea au fost abordate prin întrebările scrise adresate subiectului.

26. La 5 august 2025, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 13 august 2025 pentru a clarifica anumite aspecte („prima rundă de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit, la 13 august 2025. La 10 septembrie 2025, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 18 septembrie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte („a doua rundă de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit, la 17 septembrie 2025. La 29 octombrie 2025, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 10 noiembrie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte („a treia rundă de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit, la 10 noiembrie 2025. La 25 noiembrie 2025, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 2 decembrie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte („a patra rundă de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit, la 28 noiembrie 2025.
27. La 4 decembrie 2025, Completul a notificat subiectul că a identificat anumite aspecte care au generat dubii privind corespunderea subiectului cu criteriile de integritate financiară și etică, și l-a invitat să participe la o audiere, parțial publică, la data de 15 decembrie 2025, în conformitate cu art. 16 alin. (2) din Legea nr. 252/2023. Completul a informat, de asemenea, subiectul că, având în vedere circumstanțele specifice legate de Aspectul 1 din Notificarea de audiere, acesta va fi examinată în ședință închisă. Subiectul a fost informat cu privire la drepturile sale în temeiul art. 16 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 și la faptul că poate solicita acces la materialele evaluării.
28. La 5 decembrie 2025, subiectul a confirmat participarea sa la audiere, dar a solicitat o altă dată, având în vedere deplasarea sa de serviciu din perioada 13 - 20 decembrie 2025. Subiectul a fost informat cu privire la două date posibile pentru audiere. La 6 decembrie 2025, subiectul a confirmat disponibilitatea de a participa la audiere la data de 10 decembrie 2025. În același timp, acesta a prezentat, de asemenea, o cerere de desfășurare a audierii cu privire la Aspectul 2 din Notificarea de audiere în ședință închisă. La 8 decembrie 2025, Completul a respins cererea subiectului de a audia Aspectul 2 în ședință închisă.
29. La 10 decembrie 2025, subiectul a participat la audierea parțial publică în fața Completului („prima audiere”). În cadrul audierii, subiectul a reafirmat exactitatea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul privind integritatea etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile pe care le-a furnizat anterior la solicitările Comisiei.
30. La 9, 11 și 12 decembrie 2025, subiectul a trimis, din proprie inițiativă, informații și documente suplimentare.
31. La solicitarea subiectului, la 12 decembrie 2025, acestuia i s-a acordat acces la materialele evaluării, în conformitate cu art. 16 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 252/2023.
32. La 12 decembrie 2025, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 22 decembrie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte („a

cincea rundă de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit, la 22 decembrie 2025.

33. La 2 ianuarie 2026, Completul a notificat subiectul că a identificat anumite aspecte care au generat dubii privind corespunderea subiectului cu criteriile de integritate financiară și etică, și l-a invitat să participe la o audiere suplimentară la 12 ianuarie 2026 („a doua audiere”), în conformitate cu art. 16 alin. (2) din Legea nr. 252/2023. Ulterior, în aceeași zi, subiectul a fost informat că data audierii a fost stabilită incorect și că aceasta ar trebui să fie 13 ianuarie 2026. De asemenea, Completul a informat subiectul că aspectul inclus în Notificarea de audiere va fi examinat în ședință închisă. Subiectul a fost informat cu privire la drepturile sale în temeiul art. 16 alin. (5) și la faptul că poate solicita acces la materialele evaluării. La 4 ianuarie 2026, subiectul și-a confirmat disponibilitatea de a participa la audierea din 13 ianuarie 2026.
34. La solicitarea subiectului, la 12 ianuarie 2026, acestuia i s-a acordat acces la materialele adiționale, colectate în procesul de evaluare, în conformitate cu art. 16 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 252/2023. Completul a trimis subiectului, prin e-mail, toate materialele suplimentare colectate în cadrul procesului de evaluare după această dată.
35. La 13 ianuarie 2026, subiectul a participat la audierea în ședință închisă în fața Completului.
36. La 26 ianuarie 2026, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 2 februarie 2026 pentru a clarifica anumite aspecte („a șasea rundă de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit, la 2 februarie 2026.
37. La 13 februarie 2026, Completul a discutat proiectul raportului de evaluare dar nu a reușit să adopte raportul în unanimitate. Prin urmare, acesta a decis să transmită proiectul raportului spre examinare Comisiei, în următoarea zi lucrătoare, 16 februarie 2026.
38. În conformitate cu art. 17 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Completul a transmis proiectul raportului de evaluare Comisiei la 16 februarie 2026.
39. Comisia a analizat materialele de evaluare și cele două audieri ale subiectului în fața Completului. După examinarea probelor discutate în cadrul acestora, Comisia a considerat că subiectului i s-a oferit deja suficientă posibilitate de a prezenta explicații și de a răspunde la întrebările apărute în timpul evaluării. De asemenea, Comisia a apreciat că informațiile incluse în dosarul de evaluare erau suficiente pentru a-i permite să ajungă la o concluzie. În aceste circumstanțe, Comisia, a decis, cu majoritatea de voturi, să nu organizeze o audiere suplimentară.

V. Analiza

40. În această secțiune sunt prezentate faptele relevante și temeiurile care stau la baza concluziei Comisiei.

41. Pe baza informațiilor colectate, Comisia a analizat și, după caz, a solicitat clarificări suplimentare din partea subiectului cu privire la următoarele aspecte:

- Nedeclararea economiilor în numerar, contrar prevederilor legale, în trei declarații anuale;
- Sursa fondurilor pentru achiziționarea unui apartament în 2018 (moștenire în numerar, declarată în valoare de 55.000 EUR);
- Posibila diminuare a prețului de achiziție al unui apartament cumpărat în decembrie 2018.

42. Primul aspect (nedeclararea economiilor în numerar, contrar prevederilor legale, în trei declarații anuale) a fost atenuat înainte de prima audiere. Al doilea și al treilea aspect au fost discutate la audierile din 10 decembrie 2025 și 13 ianuarie 2026.

Aspecte care au generat anumite dubii în timpul evaluării, dar care fie au fost atenuate, fie nu duc la nepromovarea evaluării conform criteriilor stabilite de Legea nr. 252/2023:

Aspectul 1: Nedeclararea economiilor în numerar, contrar prevederilor legale, în trei declarații anuale

43. Subiectul nu a declarat economii în numerar în declarațiile sale anuale de avere și interese personale („declarații anuale”) depuse pentru anii 2016 și 2017 și nu a declarat întreaga sumă a economiilor în numerar disponibile la data depunerii declarației sale anuale pentru 2018.
44. În conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, subiectul era obligat să declare economiile în numerar care depășesc 15 salarii medii pe economie, deținute la data depunerii declarațiilor anuale. Pentru anul 2016, 15 salarii medii pe economie au constituit suma de 75.750 MDL, pentru anul 2017 - 85.456 MDL și pentru anul 2018 - 96.690 MDL.
45. În declarația sa anuală pentru anul 2016, depusă la 23 martie 2017, subiectul nu a declarat economii în numerar în suma de 210.000 MDL. În declarația anuală pentru anul 2017, depusă la 26 martie 2018, subiectul nu a declarat economii în numerar în suma de 430.000 MDL și 55.000 EUR. Subiectul a declarat aceste sume în răspunsul la prima rundă de întrebări scrise ale Completului (R1-Î2) și a explicat că sumele de 210.000 MDL pentru 2016 și 430.000 MDL pentru 2017 erau estimări aproximative ale numerarului disponibil la sfârșitul anului 2016 și, respectiv, 2017.
46. Subiectul a recunoscut că ambele sume depășeau 15 salarii medii pe economie prevăzute de Legea nr. 133/2016 și că ar fi trebuit să le declare. Acesta a explicat că nedeclararea acestor sume s-a datorat, în primul rând, unei familiarizări insuficiente cu noile norme de declarare a economiilor în numerar, introduse prin Legea nr. 133/2016 în cursul anului 2016, în contextul în care economiile în numerar nu trebuiau declarate anterior. De asemenea, a subliniat că nedeclararea sumelor ce constituiau economii în numerar pentru anii 2016 și 2017 nu a fost intenționată și nu a fost determinată de scopul de a ascunde sau induce în eroare autoritățile competente. De asemenea, a subliniat că, pentru 2017, a

declarat toate veniturile primite ca moștenire și donații, și anume sumele de 55.000 EUR și 80.000 MDL (moștenire) și 2.000 EUR (donație). Deoarece nu a cheltuit aceste sume în 2017, ele erau încă disponibile la sfârșitul anului 2017.

47. Comisia a examinat capacitatea financiară a subiectului de a fi acumulat economii în valoare de 210.000 MDL până la sfârșitul anului 2016. Pe baza informațiilor disponibile privind veniturile și cheltuielile subiectului în 2016, Comisia concluzionează că o astfel de acumulare era plauzibilă.
48. În mod similar, Comisia a examinat capacitatea financiară a subiectului de a fi acumulat economii în valoare de 430.000 MDL și 55.000 EUR la sfârșitul anului 2017. Elementele referitoare la moștenirea sumelor de 55.000 EUR și 80.000 MDL sunt analizate în detaliu în Aspectul 2, mai jos. În consecință, în scopul prezentei analize, Comisia a analizat dacă subiectul ar fi putut acumula economii în valoare de 350.000 MDL (adică 430.000 MDL minus 80.000 MDL) din venituri legale. Informațiile disponibile privind veniturile și cheltuielile subiectului în 2017 au permis Comisiei să concluzioneze că subiectul ar fi putut acumula suma de 350.000 MDL.
49. În declarația sa anuală pentru anul 2018, depusă la 28 martie 2019, subiectul a declarat economii în numerar în sumă de 15.000 EUR. În răspuns la prima rundă de întrebări scrise ale Completului (R1-Î3), subiectul a explicat că la sfârșitul anului 2018 avea economii în numerar în valoare de 15.000 EUR și 350.000 MDL. Solicitat să explice diferențele dintre economiile în numerar declarate în declarația sa anuală pentru 2018 (15.000 EUR) și în răspunsul la prima rundă de întrebări scrise (R1-Î3), (15.000 EUR și 350.000 MDL), subiectul a explicat în răspunsul la a doua rundă de întrebări scrise (R2-Î3) că o parte din numerar a fost utilizată pentru cheltuielile efectuate la sfârșitul anului 2018 și începutul anului 2019, inclusiv aproximativ 110.000 MDL cheltuiți pentru mobilarea și dotarea apartamentului (a se vedea Aspectul 3 de mai jos), precum și alte cheltuieli curente la începutul anului.
50. Subiectul a mai explicat că, la data depunerii declarației sale anuale pentru anul 2018 (28 martie 2019), avea o sumă de aproximativ 100.000 MDL care se afla sub pragul de declarare relevant și, prin urmare, nu a fost inclusă în declarația anuală. În a treia rundă de întrebări scrise (R3-Î1), subiectului i-a fost solicitat să explice de ce această sumă nu a fost declarată împreună cu suma de 15.000 EUR, având în vedere că, în temeiul Legii nr. 133/2016, tot numerarul disponibil, indiferent de monedă, trebuie să fie agregat în scopul aplicării pragului de declarare. Subiectul a explicat că a declarat doar „economii efective și durabile”, deținute în valută străină, în timp ce suma aproximativă de 100.000 MDL era destinată și ar fi putut fi cheltuită pentru cheltuieli curente. El nu a cumulat această sumă cu suma deținută în valută și, deoarece disponibilitățile în monedă națională nu depășeau pragul de 15 salarii medii pe economie, nu a declarat-o.
51. Comisia reține că această interpretare contravine cerințelor Legii nr. 133/2016, care obligă subiectul declarării să însumeze tot numerarul disponibil, indiferent de monedă, pentru a stabili dacă pragul de declarare este depășit.

52. Astfel, Comisia a examinat capacitatea financiară a subiectului de a fi acumulat economii în valoare de 350.000 MDL la sfârșitul anului 2018. Informațiile disponibile privind veniturile și cheltuielile subiectului în 2018 au permis Comisiei să concluzioneze că subiectul ar fi putut acumula aceste sume. Suma de 15.000 EUR declarată de subiect ca economii în numerar la sfârșitul anului 2018 face parte din moștenirea declarată, care este analizată în cadrul Aspectului 2 de mai jos.
53. Comisia constată că subiectul nu a declarat sume substanțiale din economiile în numerar pentru doi ani consecutivi (2016 și 2017) și nu a declarat întreaga sumă din economiile în numerar disponibile pentru al treilea an (2018). Explicațiile subiectului țin de familiarizarea insuficientă cu normele privind declararea, nou introduse, pentru primii doi ani și interpretarea juridică incorectă pentru 2018. Comisia își exprimă îngrijorarea cu privire la cazurile când procurorii, despre care se prezumă că au o cunoaștere aprofundată a legii, invocă cunoașterea insuficientă a acesteia pentru a justifica omisiunile sau inexactitățile constatate în declarațiile anuale depuse la ANI. Se prezumă că procurorii fie cunosc obligațiile legale ce le revin în materie de declarare a averii, fie apelează la ANI pentru îndrumare, în măsura în care sunt necesare clarificări.
54. În conformitate cu Legea nr. 252/2023, încălcările legate de regimul juridic al declarării averii și intereselor personale pot fi atribuite criteriului de integritate etică, criteriului de integritate financiară sau ambelor criterii. Nedeclararea averii poate ridica probleme legate de averea nejustificată și poate constitui, în sine, o încălcare etică. În conformitate cu art. 6.6¹.7 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2026 („Codul de etică al procurorilor din 2016”), procurorii trebuie să se abțină de la tănuirea sau denaturarea informațiilor privind averile pe care le dețin și trebuie să facă publice aceste informații. Prin urmare, nedeclararea averii către ANI poate constitui, în sine, o încălcare etică.
55. În cazul de față, Comisia concluzionează că omisiunile subiectului de a declara economiile în numerar în declarațiile anuale pentru 2016, 2017 și 2018 nu ridică probleme legate de averea nejustificată, întrucât a fost stabilită capacitatea financiară a subiectului de a acumula aceste sume din surse legitime. În consecință, preocupările rămase ale Comisiei în această privință vizează disciplina și respectarea regimului de declarare ca atare.
56. Comisia reține, de asemenea, că aceste omisiuni ridică preocupări cu privire la respectarea Codului de etică al procurorilor din 2016. Cu toate acestea, art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023 limitează evaluarea integrității etice la perioada de cinci ani anterioară evaluării. În conformitate cu art. 24 alin. (3) lit. b) din Regulamentul Comisiei, această perioadă acoperă intervalul de la 1 mai 2019 la 30 aprilie 2024, având în vedere că chestionarul de etică a fost trimis subiectului la 24 mai 2024. Declarațiile anuale care conțin omisiunile analizate mai sus au fost depuse la 23 martie 2017, 26 martie 2018 și 28 martie 2019, toate în afara perioadei relevante de cinci ani.
57. În consecință, fără a se pronunța asupra calificării acestor omisiuni drept încălcări ale eticii la momentul săvârșirii lor, Comisia concluzionează că acestea nu pot fi atribuite subiectului în scopul evaluării integrității etice în temeiul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

Aspectul 2: Sursa fondurilor pentru achiziționarea unui apartament în 2018 (moștenire în numerar, declarată în valoare de 55.000 EUR)

58. În declarația anuală depusă la ANI la 26 martie 2018, pentru anul 2017, subiectul a declarat venituri obținute din moștenire în sumă de 55.000 EUR și 80.000 MDL, cu o valoare totală estimată de 1.244.650 MDL, moștenite de la părinții săi în 2017. În decembrie 2018, subiectul a achiziționat un apartament la un preț contractual de 34.000 EUR (674.872 MDL). În comunicarea scrisă cu Completul, subiectul a explicat că sumele de bani moștenite în 2017 de la părinții săi au constituit sursa fondurilor utilizate pentru achiziționarea apartamentului respectiv. În absența acestor fonduri, subiectul s-ar fi confruntat cu probleme legate de avere nejustificată. Prin urmare, Comisia a examinat dacă informațiile disponibile înlătură dubiile serioase privind existența resurselor legitime necesare pentru finanțarea achiziției din decembrie 2018.
59. Comisia observă că sarcina sa nu este de a stabili cu certitudine valoarea exactă a moștenirii primite, ci de a aprecia dacă informațiile disponibile mențin sau înlătură dubiile serioase privind existența unei averi nejustificate, în sensul Legii nr. 252/2023. Din această perspectivă, Comisia a examinat documentele și sursa fondurilor aferente moștenirii în numerar, declarate în valoare de 55.000 EUR. La aplicarea standardului „dubii serioase”, Comisia apreciază ansamblul probelor disponibile, inclusiv coroborarea directă și indirectă, coerența internă a explicațiilor și plauzibilitatea contextuală a acestora.
60. Moștenirea a fost obținută în urma [REDACTAT] care menționează în mod expres o sumă estimativă de 88.065 MDL, 250 EUR și 250 USD, găsită [REDACTAT] în casa părinților subiectului (R1-Î11). Prin urmare, Comisia nu și-a exprimat îngrijorarea cu privire la suma declarată de 80.000 MDL și s-a concentrat doar asupra sumei restante de 55.000 EUR, declarată în declarația anuală pentru 2017, depusă în martie 2018.
61. Comisia a examinat plauzibilitatea moștenirii declarate de 55.000 EUR, analizând documentele și explicațiile disponibile. Întrebările referitoare la acest aspect au fost adresate în comunicarea scrisă cu subiectul, precum și în cele două audieri.
- a. Documentarea moștenirii declarate*
62. Întrebat în comunicarea scrisă cu Completul dacă fondurile moștenite au fost incluse în vreun testament (R1-Î11), subiectul a declarat că, [REDACTAT] nu a fost întocmit niciun testament. Acesta a explicat că moștenirea totală includea două vehicule Subaru, o casă de locuit cu teren adiacent, trei loturi de teren agricol și mijloace financiare în numerar în sumă de 75.000 EUR [REDACTAT] și 80.000 MDL (R2-I5).

63. Subiectul și sora sa, unicii moștenitori, au convenit să împartă moștenirea astfel încât subiectul să moștenească cele două vehicule, în timp ce sora să moștenească bunurile imobile (gospodărie și loturile de teren). În aprilie 2018, subiectul a înregistrat cele două vehicule în proprietatea sa. Acesta a prezentat copii ale celor două certificate de moștenitor legal, din 26 aprilie 2018, pentru vehiculele Subaru Forester, a./f. 1999 și Subaru Forester, a./f. 2009.
64. În ceea ce privește numerarul moștenit, subiectul a explicat că sora sa a primit 20.000 EUR, iar el a primit 55.000 EUR. Acesta a explicat că împărțirea inegală reflecta faptul că sora sa deținea deja un apartament la care părinții contribuiseră financiar anterior, în timp ce subiectul nu avea o locuință proprie. Aceste explicații au fost furnizate, în mod constant, în comunicarea scrisă și la ambele audieri. Subiectul a explicat, de asemenea, că sora sa a renunțat, în favoarea subiectului, atât la vehiculele moștenite, cât și la bunurile imobile, în scopul simplificării formalităților legate de moștenire, și că procedura de moștenire privind bunurile imobile nu a fost încă finalizată, în principal din cauza problemelor cadastrale și a lipsei de timp, după cum a explicat subiectul la prima audiere. Această afirmație este confirmată de datele cadastrale.
65. Întrebat cu privire la împărțirea inegală a numerarului moștenit la cea de-a doua audiere, subiectul a furnizat explicații similare, adăugând că sora era interesată mai mult de gospodăria și loturile de teren ale părinților, deoarece soțul său deține alte bunuri imobiliare în același sat și călătorește acolo ocazional, spre deosebire de subiect, care nu mai are nicio legătură cu satul respectiv. În răspuns la o rundă de întrebări post-audiere, subiectul a explicat că, potrivit surorii sale, părinții săi au contribuit cu aproximativ 35.000 MDL (est. 1.570 EUR) la ceremonia de nuntă a surorii din 2010 și cu aproximativ 3.000 EUR pentru achiziționarea de către aceasta și soțul ei a unui apartament, după nuntă.
66. Subiectul a explicat că, atunci când a fost deschisă procedura succesorală, a informat notarul public cu privire la existența numerarului moștenit și a solicitat includerea acestuia în certificatul de moștenitor legal. Cu toate acestea, potrivit subiectului, notarul a explicat că certificatele de moștenitor legal pot fi eliberate numai pentru fondurile deținute în conturi bancare sau documentate prin contracte, și nu pentru numerar. La prima audiere, subiectul a reiterat aceste explicații și a precizat că a ridicat chestiunea numerarului moștenit încă de la prima sa vizită la notar, atunci când a fost deschisă procedura succesorală, în octombrie 2017.
67. Notarul public a confirmat, în răspunsul la întrebarea Completului, că procedura succesorală a fost deschisă la 5 octombrie 2017 și certificatele de moștenitor legal au fost emise numai pentru bunuri imobile și vehicule. În ceea ce privește numerarul, notarul public a răspuns că nu își poate aminti suma, din cauza trecerii timpului, dar a confirmat că nu a eliberat niciodată certificate de moștenitor legal pentru numerar, din cauza imposibilității de a stabili proprietatea și pentru a evita disputele între moștenitori. De asemenea, acesta a menționat că certificatele de moștenitor legal erau eliberate numai pentru banii păstrați la instituțiile financiare, după prezentarea la notar a documentelor care confirmă drepturile de proprietate.

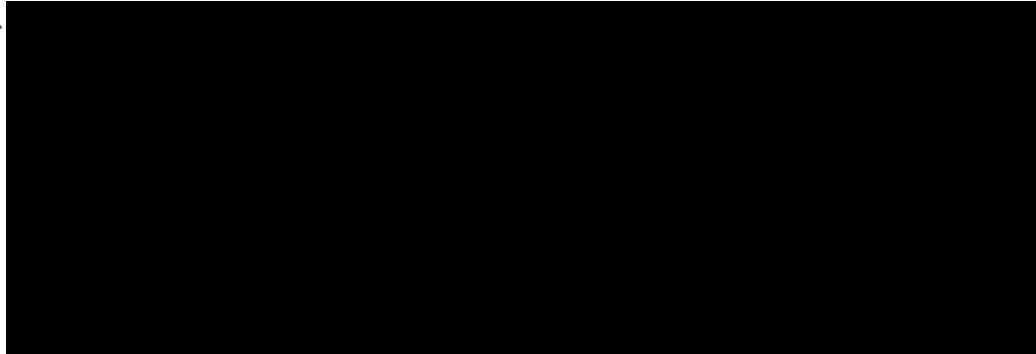
68. Comisia observă că răspunsul notarului public, în măsura în care explică de ce acesta nu a cuantificat numerarul declarat ca moștenire, este similar cu explicațiile subiectului ca răspuns la întrebările scrise și la audiere. De asemenea, Comisia reține că art. 1556 - 1557 din Codul civil, în redacția în vigoare la momentul respectiv, nu prevedeau o listă exhaustivă sau o clasificare detaliată a tipurilor de bunuri care trebuie să fie reflectate într-un certificat de moștenitor. În același timp, legislația nu interzicea, de asemenea, includerea unor sume semnificative de numerar printre bunurile moștenite, iar practica putea fi diferită în ceea ce privește includerea numerarului în certificatele de moștenitor legal. În consecință, neinclusiunea numerarului în certificate nu permite concluzia că numerarul declarat nu a existat. Totuși, această împrejurare diminuează suportul documentar direct privind suma exactă pe care subiectul susține că a fost găsită în gospodăria părinților, motiv pentru care Comisia a fost nevoită să aprecieze plauzibilitatea numerarului respectiv prin coroborarea unor elemente indirecte.

69. Completul a solicitat informații de la Camera Notarială din Republica Moldova cu privire la practica notarială de înregistrare și eliberare a certificatelor de moștenitor legal pentru numerarul declarat ca parte a masei succesoriale în perioada relevantă. Răspunsul scris al Camerei nu oferă un răspuns clar la întrebarea adresată, dar face trimitere la legislația relevantă. Aceasta nu indică existența unei practici constante de includere a numerarului în certificatele de moștenitor legal.

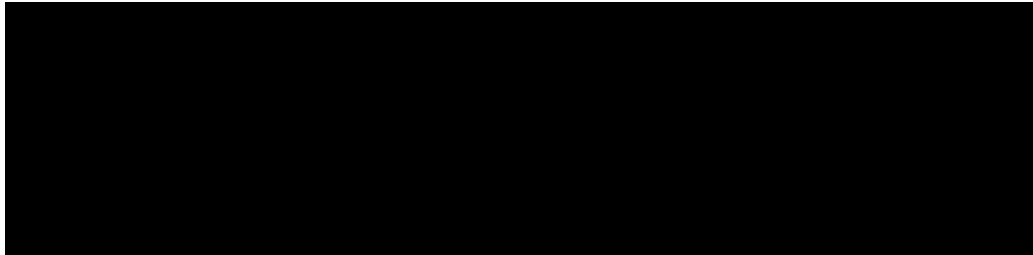
70. Ca dovadă suplimentară a moștenirii declarate, subiectul a prezentat o copie a

71.

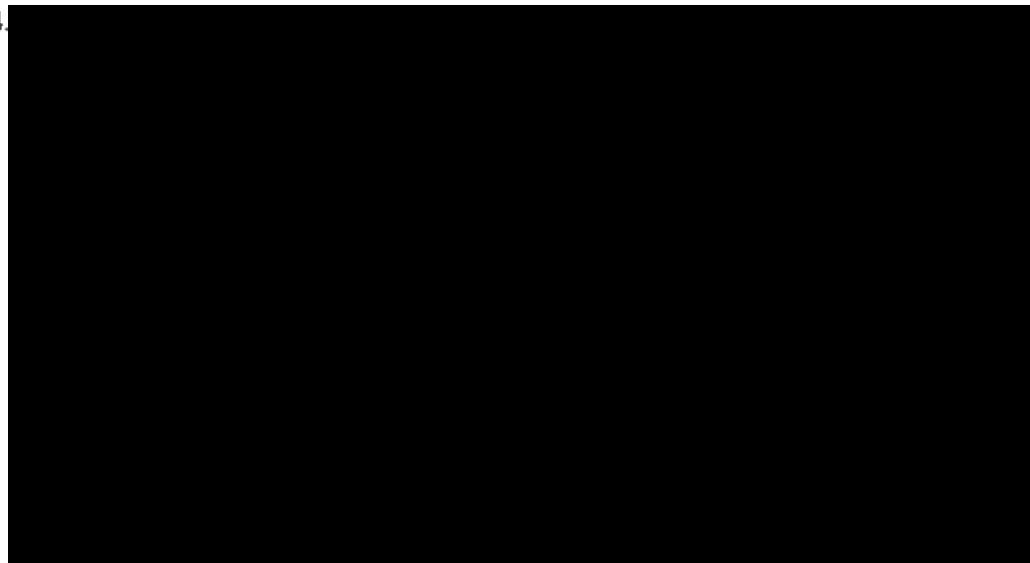
72.

73. În același timp, Comisia se abține de la substituirea propriilor evaluări *ex post* aprecierilor operaționale ale organului de urmărire penală la fața locului. Prin urmare, Comisia a analizat dacă explicațiile subiectului și informațiile contextuale pot explica în mod rezonabil omisiunea, fără a transforma această omisiune într-o dovadă concludentă a inexistenței numerarului declarat.

74.

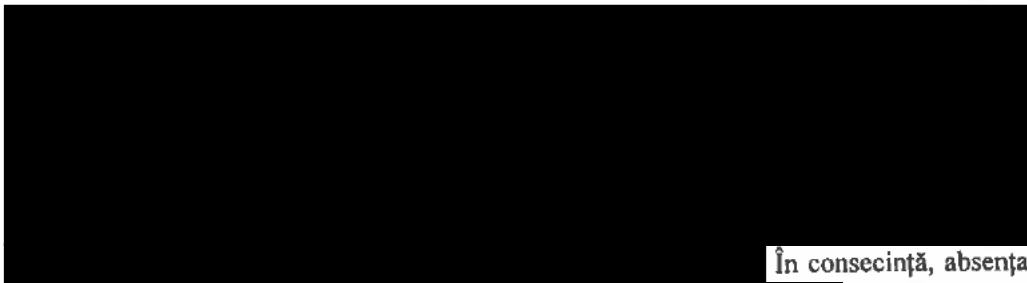

75. La cea de-a doua audiere, subiectul a furnizat detalii suplimentare cu privire la structura gospodăriei părinților săi, explicând că aceasta includea casa de locuit, o altă casă de locuit în care locuiau părinții săi, trei anexe în care păstrau diverse bunuri și, de asemenea, anexa cu beciul, unde a fost găsit numerarul în valută străină. El a explicat că această anexă fusese folosită ca locuință cu aproximativ 20 de ani în urmă și că ulterior a fost folosită pentru depozitare.

76. Solicitat să explice locul exact în care a fost găsit numerarul în valută străină, subiectul a declarat că acesta a fost păstrat într-o pungă de plastic plasată într-un vas de plastic utilizat în mod obișnuit în satele moldovenești pentru conservarea legumelor, aflat pe un raft în spatele butoaielor de vin din beciul anexei utilizate pentru depozitare (ultima anexă, astfel cum s-a explicat mai sus). El a explicat, de asemenea, că în acel beci părinții săi păstrau vin și conserve de casă și că vasul era situat pe un raft, alături de alte trei-patru vase similare, în spatele a trei butoaie de vin. El a explicat că vasul nu era ușor vizibil și că l-a identificat

rapid deoarece el și sora sa știau din copilărie că părinții lor obișnuiau să păstreze economiile în acea zonă.

77.

În consecință, absența unei mențiuni explicite a numerarului în valută străină [redacted] a ridicat în mod rezonabil întrebările Completului, fără a stabili, în sine, în mod concludent, că numerarul în valută străină nu a existat.

78. La ambele audieri, subiectul a fost întrebat dacă el și membrii familiei sale știau despre suma de bani în numerar acumulată de părinții săi și unde era păstrată. Subiectul a explicat că el și sora sa au știut întotdeauna, încă din copilărie, că părinții lor își păstrau economiile în beciul unei clădiri auxiliare (anexe) din apropierea casei părinților, într-un anumit loc, însă nu au știut niciodată despre suma exactă. Acesta a explicat, de asemenea, că părinții săi își păstrau toate economiile împreună, inclusiv veniturile tatălui său din Israel, salariul mamei sale și veniturile de la magazinul – bar, pe care părinții săi îl administrau din 1995 (a se vedea mai multe despre acest aspect în alineatele privind sursele de fonduri, de mai jos). Acesta nu cunoștea suma exactă acumulată de părinții săi, dar știa că părinții săi schimbau periodic moneda națională în valută străină pentru a-și păstra economiile, inclusiv prin tranzacții cu persoane din sat. La ambele audieri, subiectul a explicat că știa că părinții au acumulat o sumă semnificativă de bani, dar „nu a știut niciodată dacă erau 50.000 EUR sau 100.000 EUR”, [redacted]
79. Întrebat dacă știa despre un scop specific al sumelor acumulate de părinții săi, subiectul a declarat că nu a existat un astfel de scop discutat cu el sau între membrii familiei în prezența sa. La ambele audieri, subiectul a explicat că, în ultimii ani anteriori decesului, tatăl său a menționat de mai multe ori că dorea să cumpere un apartament în mun. Chișinău și să se mute acolo împreună cu mama subiectului, în vederea asigurării unui trai mai confortabil, însă aceasta a refuzat. Subiectul a explicat că tatăl său a menționat acest lucru de câteva ori, fără a întreprinde măsuri concrete pentru a cumpăra un apartament. Subiectul a considerat că această intenție constituie un indiciu al faptului că sumele acumulate de părinții săi erau semnificative. Subiectul a explicat, la ambele audieri, că a aflat suma exactă a banilor moșteniți doar atunci când a numărat banii [redacted]

Concluzii privind documentarea moștenirii

80. Comisia reține că nu este posibilă confirmarea cu certitudine a sumei numerarului găsit în gospodăria părinților. În ceea ce privește documentația aferentă moștenirii declarate de subiect, Comisia constată că acesta nu a prezentat niciun document sau alte mijloace de probă care să ateste în mod direct și specific existența sumei de 75.000 EUR, despre care

se susține că ar fi fost găsită în gospodăria părinților, sau a sumei de 55.000 EUR declarate de subiect în martie 2018 ca fiind moștenite de la părinții săi. În același timp, Comisia observă că afirmațiile subiectului cu privire la tentativa sa nereușită de a obține, în 2017, un certificat de moștenitor legal pentru numerarul moștenit sunt susținute în parte, deși nu pe deplin confirmate, de cadrul legislativ și de practica notarială neuniformă în perioada relevantă (înainte de modernizarea Codului civil în 2019), astfel cum reiese din răspunsurile notarului public care a deschis procedura succesorală și ale Camerei Notariale, furnizate la solicitările Completului.

81. De asemenea, Comisia ia în considerare circumstanțele specifice ale [REDACTED] Comisia observă, de asemenea, că moștenirea diferă, prin natura sa, de sursele care permit, de obicei, documentarea contemporană de către subiecți și persoanele apropiate acestora (cum ar fi împrumuturile sau donațiile). De asemenea, Comisia observă, ca factor contextual relevant, că subiectul a declarat suma moștenită în declarația sa anuală depusă în martie 2018. Având în vedere dovezile documentare limitate privind suma moștenită exactă, Comisia a purces la evaluarea potențialei capacități financiare a părinților de a acumula economii înainte de august 2017.

b. Surse de fonduri pentru moștenire

82. Întrebat cu privire la sursele de fonduri din care părinții săi au acumulat suma moștenită de subiect și sora lui, subiectul a explicat că acestea constau din trei surse principale (R1-Î11):
- a) venituri obținute din activitatea unei întreprinderi individuale înregistrate de tatăl său în 1995, pe care părinții subiectului au administrat-o din 1995 până la 13 august 2017 (denumită în continuare „întreprinderea tatălui, sau „magazin-bar”);
 - b) veniturile obținute de mama subiectului, care a lucrat ca profesoară între 1998 și august 2017;
 - c) veniturile primite de tatăl subiectului, care a lucrat în Israel din 2003 până în 2011 - 2012, cu un salariu estimativ de 1.500 – 2.000 USD pe lună.

83. Deoarece subiectul a explicat în a doua rundă de întrebări (R2-Î5) că el și sora sa au împărțit suma totală de 75.000 EUR moșteniți de la părinții lor, Comisia s-a concentrat pe evaluarea plauzibilității acumulării de către părinții subiectului a unei sume atât de substanțiale de bani înainte de august 2017. Această evaluare nu a avut ca obiect stabilirea unor sume exacte sau a unui calendar precis al acumulării, având în vedere insuficiența documentelor justificative, ci determinarea dacă moștenirea declarată de subiect, în calitate de sursă principală de fonduri pentru achiziționarea apartamentului în 2018, este susținută în mod rezonabil de informațiile disponibile. Având în vedere criteriile de evaluare prevăzute de Legea nr. 252/2023, principala preocupare a Comisiei a fost de a stabili dacă informațiile disponibile au înlăturat dubiile serioase privind existența unei averi nejustificate în perioada de evaluare. Pe baza explicațiilor subiectului, a informațiilor prezentate și a datelor acumulate de către Complet, au rezultat următoarele concluzii cu privire la fiecare dintre cele trei surse indicate de subiect.

84. **Întreprinderea tatălui (magazin-bar):** Conform informațiilor furnizate de SFS, întreprinderea tatălui a fost înregistrată la 21 februarie 1995. Domeniile de activitate înregistrate includeau comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și produse din tutun. Potrivit SFS, întreprinderea a obținut profit oficial nesemnificativ în 2001 și 2003 - 2007, profit zero în 2008 - 2013 și a înregistrat pierderi în 2002 și 2014 - 2017.²

85. Întrebat, în cadrul comunicării scrise cu Completul, cu privire la activitatea întreprinderii, subiectul a declarat (R2-Î5) că nu a putut explica motivele veniturilor zero în 2012 - 2013 și ale pierderilor în 2014 - 2017,³ deși, potrivit afirmațiilor sale, cunoștea că activitatea întreprinderii era profitabilă, având în vedere caracterul constant al acesteia. Comisia observă că această afirmație nu este susținută de datele SFS, care indică, pentru perioade însemnate, profituri minime sau inexistente ori pierderi. Subiectul a prezentat, de asemenea, copii ale unor înregistrări întocmite de mama sa, care, potrivit acestuia, ținea evidența bunurilor cumpărate și vândute de întreprindere. În baza informațiilor consemnate în aceste înregistrări, subiectul a declarat că profitul întreprinderii în ultimele două luni anterioare [redacted] al părinților săi, a fost de 145.315 MDL. Ca răspuns la cea de-a treia rundă de întrebări scrise (R3-Î3) și înainte de prima audiere, subiectul a prezentat copii ale unor înregistrări similare pentru mai mulți ani de activitate a întreprinderii.

86. Comisia a analizat înregistrările prezentate de subiect pe parcursul procesului de evaluare. Acestea includ coloane cu prețul produselor cumpărate și coloane cu prețul de vânzare al acestor produse. Pentru unele luni, acestea au prezentat în mod clar cantitățile de produse cumpărate și vândute, precum și profitul indicat de autorul înregistrărilor. Înregistrările nu indică cheltuielile legate de funcționarea întreprinderii. Copiile înregistrărilor, prezentate de subiect Completului, includ următoarele luni și ani și ceea ce par a fi profituri, după cum urmează:

- 2004 - o singură dată (14 octombrie 2004), indicând 14.779 MDL (est. 964 EUR);
- 2005 - o singură dată (13 februarie 2005), indicând 10.588 MDL (est. 651 EUR);
- 2011 - înregistrări începând cu 16 iunie 2011, pentru lunile iunie (14.030 MDL), iulie (17.210 MDL) și august (8.724 MDL), în total 39.624 MDL (est. 2.425 EUR);
- 2012 - înregistrări începând cu 14 iunie 2012, pentru lunile iunie (24.346 MDL), iulie (31.262 MDL), august (9.467 MDL), octombrie (8.401 MDL), noiembrie (22.006 MDL) și decembrie (2.477 MDL), total 97.959 MDL (est. 6.294 EUR);
- 2013 - înregistrări pentru februarie (7.322 MDL), martie (11.296 MDL), aprilie (25.523 MDL), iulie (21.626 MDL) și august (8.969 MDL), total 74.735 MDL (est. 4.470 EUR);

² Datele SFS pentru perioada 2001 - 2017 indică următoarele profituri ale companiei: 615 MDL în 2001, -514 MDL în 2002, 1.459 MDL în 2003, 1.895 MDL în 2004, 883 MDL în 2005, 750 MDL în 2006, 1.500 MDL în 2007, 0 MDL în perioada 2008 - 2013, -4.138 MDL în 2014, -4.839 MDL în 2015, -99.933 MDL în 2016 și -131.102 MDL în 2017.

³ În momentul în care subiectul a fost întrebat despre companie, informațiile de la SFS erau disponibile doar pentru anii 2012 - 2017.

- 2015 - intrări din 14 februarie 2015 și 14 iunie 2015, de asemenea lunile februarie (13.528 MDL), martie (15.766 MDL), aprilie (7.094 MDL), iunie (15.805 MDL), iulie (36.089 MDL) și august (9.143 MDL), total 97.425 MDL (est. 4.660 EUR);
- 2016 - intrări începând cu 14 iunie 2016, pentru lunile iunie (35.491 MDL), iulie (29.652 MDL), august - octombrie (27.384 MDL), noiembrie (44.839 MDL) și decembrie (2.198 MDL), în total 139.564 MDL (est. 6.327 EUR);
- 2017 - înregistrări din 14 februarie 2017 și 14 iunie 2017, precum și lunile februarie (14.304 MDL), martie (16.472 MDL), aprilie (4.251 MDL), iunie (23.061 MDL), iulie (32.338 MDL) și august (11.918 MDL), în total 102.304 MDL (est. 4.913 EUR).

87. Reieșind din informațiile din aceste înscrisuri, părinții subiectului ar fi putut obține un profit din activitatea întreprinderii tatălui între 2004 și august 2017⁴ în valoare totală de 576.948 MDL (est. 30.704 EUR), din care numai în perioada 2012 - 2017 (după întoarcerea tatălui din Israel) – în sumă de 511.987 MDL (est. 26.664 EUR). Comisia subliniază că aceste cifre sunt orientative și nu pot fi tratate ca profituri stabilite, deoarece înscrisurile nu documentează costurile de întreținere și operare a întreprinderii, nu permit verificarea tranzacțiilor indicate și nu corespund datelor SFS.

88. Subiectul a explicat (R2-Î5) că, în timpul activității întreprinderii, părinții săi schimbau, de asemenea, MDL în valută străină (USD, EUR) de la locuitorii satului, care primeau valută străină de la rudele care lucrau în străinătate. În consecință, potrivit subiectului, economiile pe termen lung (indiferent de sursa fondurilor) au fost păstrate de părinții săi în valută străină, în principal EUR, afirmație care nu este susținută de documente independente. Comisia observă, de asemenea, că înscrisurile prezentate de subiect includ înregistrări care par să reflecte sumele schimbate din valută străină în monedă națională (de exemplu: schimbat 2.050\$ x 20,10 = 41.205 [MDL]; 2.000€ x 21,066 [MDL] = 42.132; 320€, 320 \$, 1.000 RUB (monedă rusă), 190\$ + € de acasă), care sunt în concordanță cu explicațiile subiectului. Valuta străină, alături de moneda națională, a fost, de asemenea, [REDACTED]

89. Subiectul a indicat, de asemenea, în comunicarea scrisă cu Completul, că mama sa a lucrat o perioadă pe bază de patentă, ceea ce implică o evidență minimă și ar putea explica lipsa profiturilor raportate de întreprinderea tatălui la SFS. Cu toate acestea, informațiile privind o potențială patentă, eliberată pentru mama sau tatăl subiectului, nu au fost confirmate de SFS pentru perioada 2003 - 2017. Subiectul a furnizat informații suplimentare de la SFS după prima audiere, indicând că mama sa a avut o patentă valabilă în 2000, timp de o jumătate de an.

90. La prima audiere, subiectul a furnizat explicații suplimentare cu privire la natura întreprinderii tatălui, care nu au fost prezentate anterior, la acest nivel de detaliere, în comunicarea scrisă cu Completul. Subiectul a explicat că întreprinderea era de fapt o afacere de familie care reprezenta un magazin-bar situat în centrul satului părinților săi.

⁴ Comisia notează că înscrisurile nu acoperă toate lunile din perioada 2004 - 2017.

Subiectul a explicat că magazinul-bar vindea produse alimentare și oferea, de asemenea, servicii de tip bar (servea diverse băuturi). Acesta a explicat, de asemenea, că, din câte își amintește, sătenii schimbau ocazional valuta străină primită din străinătate la magazinul-bar, întrucât părinții săi își păstrau, în general, economiile în valută străină și convergeau periodic și profiturile provenite din activitatea magazinului-bar în valută străină. Subiectul a explicat că magazinul-bar era constituit dintr-o încăpere cu două camere și o terasă, situată în centrul satului, frecventată de săteni și a funcționat în mod constant de-a lungul anilor până în august 2017. În acest context, subiectul și-a exprimat opinia că afacerea nu ar fi putut fi complet neprofitabilă.

91. Subiectul a declarat, de asemenea, că mama sa s-a ocupat în principal de evidența contabilă a întreprinderii pe parcursul funcționării acesteia și că a existat o singură persoană din afara familiei care a activat ocazional în calitate de vânzător, în timp ce bunica subiectului și mama subiectului asigurau, în principal, activitatea de vânzare în magazinul-bar, alternativ, subiectul și sora sa acordând, de asemenea, ajutor ocazional. Subiectul a prezentat o declarație scrisă a persoanei respective, care oferă informații despre magazinul-bar, în concordanță cu explicațiile subiectului. La a doua audiere, întrebare cu privire la salariul persoanei care ajută la magazinul-bar, subiectul a explicat că nu știe, dar că ar putea întreba persoana respectivă. Subiectul era sigur că persoana respectivă nu a fost niciodată angajată oficial și a explicat că, din câte își amintește, primea o remunerație în bani, dar și produse alimentare, dintre cele vândute în magazin. Subiectul a explicat că persoana respectivă nu lucra cu normă întreagă în cadrul magazinului, ci doar ocazional, în special în perioadele în care mama sa era ocupată cu activitatea didactică și atunci când bunica nu putea asigura deservirea.
92. În ceea ce privește profiturile întreprinderii, subiectul a explicat că nu a participat la gestionarea acesteia și nu a fost implicat în administrarea sa financiară, neavând, prin urmare, cunoștințe directe despre evidența contabilă, fiind sigur că întreprinderea era gestionată în conformitate cu legislația aplicabilă și că era profitabilă.

Concluzii privind veniturile obținute de la întreprinderea tatălui

93. În ceea ce privește veniturile obținute din activitatea întreprinderii tatălui subiectului, Comisia reține că, pe baza informațiilor disponibile, nu este posibilă stabilirea unui quantum exact al veniturilor, al profiturilor sau al eventualelor economii. Comisia remarcă faptul că informațiile furnizate de SFS nu susțin concluzia că afacerea ar fi generat profituri semnificative. În același timp, Comisia remarcă faptul că explicațiile privind natura acestei afaceri, furnizate de subiect în cadrul audierilor, adaugă informații contextuale privind modul în care a funcționat afacerea, care nu pot fi ignorate în totalitate. Un magazin-bar situat central într-o localitate rurală, care, potrivit subiectului, a funcționat în mod continuu și a fost, pentru o perioadă îndelungată, singura unitate de acest tip din localitate, ar fi de așteptat, în mod rezonabil, să fi generat cel puțin un anumit nivel de profit, chiar dacă limitat.

94. Comisia remarcă faptul că înscrisurile privind activitatea întreprinderii, prezentate de subiect, sugerează că a existat un flux constant de produse cumpărate și vândute, ceea ce este un indicator al existenței unei activități comerciale continue. Cu toate acestea, Comisia reiterează faptul că înscrisurile nu permit Comisiei să tragă concluzii certe cu privire la profiturile exacte ale întreprinderii sau la perioadele în care activitatea acesteia nu a fost profitabilă. În același timp, Comisia ia în considerare faptul că subiectul a furnizat explicații coerente cu privire la natura activității întreprinderii tatălui său. Comisia constată, de asemenea, că fondurile identificate [REDACTED] (88.065 MDL, 250 EUR și 250 USD), confirmă existența de numerar în gospodăria părinților. Totodată, aceste sume, luate separat, nu pot stabili profitabilitatea pe termen lung sau nivelul profiturilor de-a lungul anilor. În consecință, Comisia concluzionează că este plauzibil ca întreprinderea să fi generat unele profituri și să fi avut o cifră de afaceri dincolo de ceea ce a fost reflectat în înregistrările SFS, însă Comisia nu poate cuantifica aceste venituri.
95. Chiar dacă raportarea întreprinderii către SFS nu ar fi fost exactă, acest aspect nu poate fi imputat subiectului într-un mod relevant pentru evaluarea integrității sale, deoarece moștenirea a fost primită de subiect numai după decesul părinților săi. Deși Comisia nu poate și nu formulează o concluzie cu privire la o sumă concretă care ar fi putut fi economisită din activitatea întreprinderii, aceasta concluzionează că informațiile prezentate de subiect susțin existența unei surse continue de venit, susceptibilă să acopere costurile de funcționare ale magazinului-bar și cheltuielile curente ale părinților. Această constatare este relevantă, în primul rând, pentru întrebarea dacă părinții subiectului își puteau acoperi cheltuielile lor curente fără a consuma în mod necesar toate veniturile potențiale din străinătate. Totuși, această constatare, în sine, nu este suficientă pentru a stabili acumularea de către părinți a sumei de 55.000 EUR. Prin urmare, această sursă de venit este evaluată în coroborare cu celelalte surse (salariul mamei și munca tatălui în străinătate).
96. Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia acceptă că întreprinderea tatălui a generat, probabil, anumite venituri continue, fără a le putea însă cuantifica. Luând în considerare și numerarul identificat [REDACTED] Comisia concluzionează că, cel puțin, magazinul-bar ar fi putut permite în mod rezonabil părinților să își acopere cheltuielile curente și să păstreze astfel venitul obținut de tatăl subiectului din activitatea desfășurată în străinătate sub formă de economii (a se vedea mai jos).
97. **Venitul mamei:** Conform informațiilor furnizate de SFS, venitul brut al mamei subiectului pentru perioada 1998 - 2017 a fost de 666.716 MDL (est. 32.000 EUR⁵). Venitul mamei pentru perioada 2006 - iulie 2017 a fost de 475.071 MDL (est. 22.800 EUR⁶). Comisia a calculat cheltuielile de consum ale populației („CCP”) ale părinților subiectului⁷, pentru

⁵ La rata de schimb medie a BNM pentru 2017.

⁶ La rata de schimb medie a BNM pentru 2017.

⁷ Cheltuielile de consum ale populației (CCP) sunt determinate și publicate anual de Biroul Național de Statistică (BNS). Suma exactă per persoană evaluată este calculată de Comisie pe baza datelor BNS, ținând seama de numărul de membri ai familiei și de zona de reședință (rurală sau urbană).

CCP pentru oricare an între 2006 și 2018 este calculat pe baza metodologiei BNS aplicate pentru perioada 2006-2018 (pe baza „populației stabile” în „seriile discontinue”) și a metodei disponibile pe site-ul BNS. În acest caz,

perioada 2006⁸ - august 2017, în valoare totală de 313.998 MDL (cu ipotezele prezentate mai jos cu privire la mărimea gospodăriei în perioada în care tatăl lucra în străinătate). Aceste date au permis Comisiei să concluzioneze că, doar pe baza salariului mamei și în conformitate cu ipotezele CCP utilizate, familia ar fi putut acumula un venit net de 161.073 MDL (9.430 EUR⁹) pentru perioada 2006 - iulie 2017.

98. Comisia nu a identificat nicio achiziție semnificativă (cum ar fi bunuri imobiliare, vehicule, bunuri de lux) de către părinții subiectului în perioada 2006 - 2017, cu excepția a două vehicule achiziționate de tatăl subiectului, în 2012 (Subaru Forester, a./f. 1999) și în 2017 (Subaru Forester, a./f. 2009). Subiectul nu a putut furniza informații cu privire la prețurile acestor două vehicule, iar Comisia nu a fost în măsură să identifice informațiile privind vânzarea-cumpărarea acestor vehicule, având în vedere faptul că ASP nu păstrează informații din aceste perioade. Având în vedere lipsa de informații privind prețurile exacte plătite de tatăl subiectului pentru achiziționarea celor două autovehicule, Comisia a estimat, pe baza datelor publice, că prețul vehiculului cumpărat în 2012 ar fi putut fi de 3.440 EUR¹⁰, iar cel cumpărat în 2017 ar fi putut costa aproximativ 11.370 EUR.¹¹ Acestea sunt estimări orientative utilizate doar pentru evaluarea plauzibilității.

Concluzii privind venitul mamei

99. Având în vedere venitul net bazat pe salariul mamei pentru perioada 2006 - 2012, costul vehiculului achiziționat în 2012 de tatăl subiectului ar fi putut fi acoperit în întregime din venitul salarial al mamei.
100. În ceea ce privește vehiculul achiziționat de subiect în 2017, venitul net salarial al mamei ar fi fost insuficient. În același timp, Comisia observă că, la 21 noiembrie 2016, tatăl subiectului a efectuat trei transferuri bancare în Italia către o persoană pe care Comisia nu a putut să o identifice, în valoare totală de 2.924 EUR. Având în vedere acest lucru, costul

se alege indicatorul Cheltuieli de consum ale populației în funcție de destinația cheltuielilor, numărul de copii și perioada 2006-2018 cu următoarele variabile: Anul – Total cheltuieli de consum - Zonă (urbană/rurală) - Numărul de copii (dacă nu există copii, se alege fără copii) - Lei, media lunară pe cap de locuitor pentru o persoană. Rezultatul generat se înmulțește cu numărul membrilor familiei și cu 12 luni calendaristice.

CCP pentru oricare an între 2019 și 2023 este calculat pe baza metodologiei BNS și a metodei disponibile pe site-ul BNS. În acest caz, se alege indicatorul Cheltuieli de consum ale populației în funcție de scopul cheltuielilor, numărul de copii și perioada 2019-2022 cu următoarele variabile: Anul – Total cheltuieli de consum - Zonă (urbană/rurală) – Numărul de copii (dacă nu există copii, se alege fără copii) – Lei, media lunară pe cap de locuitor pentru o persoană. Rezultatul generat se înmulțește cu numărul membrilor familiei și cu 12 luni calendaristice.

⁸ BNS nu furnizează informații cu privire la costurile CCP înainte de 2006.

⁹ La rata de schimb medie a BNM pentru fiecare an din perioada 2006 - 2017.

¹⁰ Valoarea medie de piață actuală a vehiculelor similare este de 2.275 EUR. Utilizând un calculator online de depreciere a vehiculelor și aplicând o abordare de amortizare inversă, valoarea de piață medie observată de aproximativ 2.275 EUR în 2026 a fost reportată pe o perioadă de 14 ani, utilizând o rată de depreciere anuală standard de aproximativ 5%. Pe această bază, valoarea de piață reconstituită a vehiculului în 2012 este estimată la aproximativ 3.440 EUR.

¹¹ Valoarea medie actuală de piață a vehiculelor similare este de 8.300 EUR. Utilizând un calculator online de depreciere a vehiculelor și aplicând o abordare de amortizare inversă, valoarea de piață medie observată de aproximativ 8.300 EUR în 2026 a fost reportată pe o perioadă de 9 ani, utilizând o rată de depreciere anuală standard de aproximativ 5%. Pe această bază, valoarea de piață reconstituită a Subaru Forester (a./f. 2009) în 2017 este estimată la aproximativ 11.370 EUR.

vehiculului (11.370 EUR) și al transferului (2.924 EUR) au fost adăugate la cheltuielile părinților, ridicându-se la un total de 14.294 EUR. Din salariul mamei pentru perioada 2013 - iulie 2017 (253.937 MDL), din care s-au dedus cheltuielile CCP pentru două persoane pentru aceeași perioadă (209.268 MDL), au rămas 44.669 MDL (est. 2.140 EUR). Dacă această sumă se adaugă la suma potențială de 26.664 EUR care ar fi putut fi acumulată din magazinul-bar al părinților pentru perioada 2012 - 2017, părinții subiectului ar fi putut economisi până la 28.804 EUR până în august 2017, ceea ce este suficient pentru a acoperi costul de 11.370 EUR pentru vehiculul Subaru achiziționat în 2017 și al transferurilor de 2.924 EUR și pentru a avea economii suplimentare de 14.510 EUR.

101. Cu toate acestea, Comisia reiterează că calculele de mai sus sunt bazate pe ipoteze și nu au caracter determinant, în lipsa unor informații exacte cu privire la prețurile de achiziție ale vehiculelor și la venitul real generat de activitatea magazinului-bar. Datele privind salariul mamei și funcționarea continuă a magazinului-bar permit Comisiei să concluzioneze că părinții subiectului ar fi putut să își acopere cheltuielile zilnice și nevoile curente, inclusiv costul celor două vehicule achiziționate în 2012 și 2017, din salariul mamei și din venitul de la magazinul-bar, în timp ce veniturile din străinătate ale tatălui (examinat mai jos) ar fi putut fi conservate sub formă de economii în numerar. Pe baza informațiilor disponibile, Comisia nu poate stabili existența unor economii semnificative acumulate din activitatea magazinului-bar și din salariul mamei, dar nici nu poate exclude posibilitatea acumulării unor astfel de economii.
102. **Venitul tatălui în Israel:** Subiectul a explicat că tatăl său a lucrat în Israel din 2003 până în 2011 - 2012, cu un salariu estimativ de 1.500 – 2.000 USD pe lună. În comunicarea scrisă cu Completul, subiectul nu a furnizat detalii cu privire la natura exactă a muncii prestată de tatăl său în Israel. Acesta a informat Completul că nu deține documente care să confirme salariul exact primit de tatăl său, dar a prezentat două declarații scrise: una de la un prieten al tatălui care a lucrat în Israel în aceeași perioadă și una de la sora subiectului. Ambii au indicat că tatăl câștigă aproximativ 1.500 – 2.000 USD pe lună (R1-Î11).
103. Completul a solicitat informații suplimentare de la prietenul tatălui cu privire la propriul său loc de muncă, cât și la locul de muncă al tatălui subiectului în Israel. Prietenul a răspuns în scris, explicând că a fost angajat legal în Israel între 2003 și 2012, împreună cu tatăl subiectului, în calitate de îngrijitori ai unor persoane în vârstă. Potrivit răspunsului său, aceștia au fost remunerați cu un salariu lunar fix de 1.500 USD și au primit cazare și masă asigurate de angajatori. De asemenea, acesta a explicat că, după cum cunoaște, tatăl subiectului a prestat și servicii suplimentare în timpul liber, câștigând în medie 400 - 500 USD pe lună. Acesta a indicat că angajatorul său nu a emis nicio fișă de salariu sau document bancar și că nu a păstrat dovezi documentare a muncii sale și a remunerației primite în Israel.
104. Ca răspuns la cea de-a treia rundă de întrebări scrise (R3-Î4), subiectul a furnizat copii ale pașaportului tatălui său, care conțineau vize pentru Israel, inclusiv permise de muncă. După prima audiere, acesta a prezentat o copie integrală a pașaportului respectiv. Din analiza copiilor furnizate, rezultă că tatăl subiectului a deținut vize de muncă (permise de muncă) pentru Israel între octombrie 2007 și mai 2012, în mai multe segmente anuale

continue (de exemplu, 3 noiembrie 2007 - 11 octombrie 2008; 13 mai 2009 - 13 mai 2010; 16 mai 2010 - 30 aprilie 2011; 3 mai 2011 - 3 mai 2012), și în segmente mai scurte în alte perioade (22 octombrie - 21 noiembrie 2007; 13 noiembrie - 15 decembrie 2008). Ultima viză din pașaportul furnizat a fost o viză fără drept de muncă, eliberată pentru perioada 15 februarie - 15 mai 2012. Pașaportul a fost eliberat la 14 iunie 2007; prin urmare, acest document nu conține informații despre călătoriile anterioare acestei date. Completul a solicitat informații privind pașapoartele anterioare de la ASP, care a informat Completul că pașaportul anterior (valabil până la 6 martie 2008) a fost declarat pierdut de tatăl subiectului.

105. În consecință, Comisia dispune de o confirmare documentară obiectivă a permiselor de muncă legale, care acoperă perioada octombrie 2007 - mai 2012. Angajarea înainte de jumătatea anului 2007 rămâne plauzibilă, dar nu este documentată în mod direct prin documentele disponibile Comisiei. Un transfer de 5.000 USD din 12 decembrie 2006 efectuat de tatăl subiectului din Israel oferă indicii indirecte conform cărora tatăl era deja angajat într-o activitate remunerată în străinătate la acea dată.

106. Pe baza informațiilor prezentate de subiect și colectate de Complet, au fost identificate (cronologic) următoarele transferuri efectuate de tatăl subiectului (către subiect sau sora subiectului), din Israel în Republica Moldova:

- 5.000 USD, 12 decembrie 2006
- 100 USD, 12 martie 2007
- 200 USD, 22 februarie 2008
- 300 USD, 17 mai 2008
- 200 USD, 24 iulie 2008
- 750 USD, 27 octombrie 2009
- 100 USD, 1 decembrie 2009
- 350 USD, 31 decembrie 2009
- 150 USD, 29 martie 2010
- 100 USD, 9 martie 2011
- 1.000 USD, 28 iunie 2011
- 150 USD, 28 iulie 2011
- 400 USD, 27 octombrie 2011
- 4.000 EUR, 13 februarie 2012

107. În total, Comisia a identificat 14 transferuri bancare între 2006 - 2012, în valoare de 8.800 USD și 4.000 EUR.

108. Deși suma totală a transferurilor documentate este modestă în comparație cu nivelul salarial pretins de subiect, caracterul repetat al acestor transferuri pe parcursul mai multor ani constituie o confirmare obiectivă a faptului că tatăl a avut venituri în Israel. În același timp, aceste transferuri nu permit Comisiei să stabilească nici durata totală a angajării, nici venitul total obținut.

109. La prima audiere, subiectul a furnizat explicații suplimentare privind activitatea tatălui său în Israel, precum și activitatea acestuia după întoarcerea în Republica Moldova în 2012. Acesta a explicat că tatăl său a fost angajat în Israel printr-o companie intermediară, dar că nu a fost în măsură să furnizeze niciun document în acest sens și că încercările ulterioare de a identifica compania respectivă au eșuat. Acesta a explicat că tatăl său îngrijea persoane în vârstă, lucrând în familii unde era repartizat, și că desfășura și alte activități în weekend și în zilele libere. Acesta a explicat că își amintește că tatăl său a declarat că venitul său era acoperit parțial de statul Israel și parțial de familiile la care era repartizat. El nu cunoaște despre vreun cont bancar al tatălui în Israel.
110. Subiectul a susținut că tatăl său a lucrat în Israel pentru o perioadă de aproximativ nouăzeci de ani, între 2003 și 2011/2012, de regulă cu anumite întreruperi între obținerea de noi vize (R1-Î23; R2-Î5; R3-Î5 și audierile). Acesta a explicat, de asemenea, că tatăl său lucra, în mod obișnuit, perioade de câte un an, beneficiind de o lună de concediu plătit, și revenea acasă, de regulă, o dată pe an. La prima audiere, subiectul a explicat că tatăl său s-a întors definitiv în țară întrucât nu i se mai permitea să lucreze în Israel, având în vedere faptul că lucra acolo deja de zece ani. Subiectul a făcut trimitere la mențiunea din ultima viză din 2012, care indică faptul că munca nu mai era permisă, element care este în concordanță cu declarația sa conform căreia munca tatălui în străinătate s-a încheiat în 2012.
111. Subiectul a explicat că tatăl său trimitea bani prin intermediul prietenilor și cunoștințelor care călătoreau în Republica Moldova, sume care erau adesea preluate de subiect de la aeroport și transmise mamei sale pentru păstrare. De asemenea, acesta a explicat că tatăl său beneficia, de obicei, de cazare și masă în Israel, ceea ce i-ar fi redus cheltuielile de trai și i-ar fi crescut capacitatea de a trimite fonduri. Acesta a explicat că tatăl său a efectuat, de asemenea, transferuri bancare repetate, în sume mai mici (de ordinul câtorva sute USD), destinate subiectului sau surorii sale pentru uz personal, în timp ce sumele mai mari erau transmise mamei sale, pentru păstrare. Acesta a mai explicat că, din câte cunoaște, părinții săi nu separau economii în funcție de sursa veniturilor, ci cumula veniturile provenite din munca tatălui în Israel, salariul mamei și activitatea magazinului-bar.
112. Subiectul a mai explicat că, după întoarcerea tatălui său din Israel, acesta nu a fost angajat oficial, ci s-a concentrat asupra activităților casnice, inclusiv cultivarea pământului și creșterea și vânzarea iepurilor, și a ajutat, periodic, la gestionarea magazinului-bar, deși, în ultimii ani anteriori decesului, într-o măsură mai mică. [REDACTED]
[REDACTED] nu au existat achiziții sau investiții semnificative în magazinul-bar sau în familia lor după întoarcerea tatălui din Israel. Acesta a explicat că magazinul-bar nu a avut nevoie de investiții semnificative în timp ce tatăl său lucra în Israel. Pe baza informațiilor disponibile, Comisia concluzionează că veniturile obținute de tatăl subiectului, din activitatea sa în Israel, nu au fost utilizate pentru întreprinderea familiei. În absența unor indicii concrete privind efectuarea unor investiții financiare în întreprindere, nu poate fi stabilită o legătură între veniturile obținute de tatăl subiectului în Israel și investițiile în întreprinderea acestuia.

Concluzii privind veniturile tatălui din Israel

113. Pe baza informațiilor disponibile, Comisia nu poate determina suma exactă pe care tatăl subiectului a câștigat-o în Israel, având în vedere atât informațiile insuficiente privind perioada exactă de lucru în Israel, cât și lipsa unor date precise privind sumele câștigate de tatăl subiectului în Israel.
114. În ceea ce privește perioada de muncă, subiectul susține că tatăl său a lucrat în Israel pentru o perioadă de nouă-zece ani, de regulă perioade anuale, cu unele întreruperi între obținerea unor noi vize. În același timp, Comisia observă că i-au fost prezentate doar copii ale pașaportului care atestă existența unor vize aferente unor perioade distincte, cuprinse între octombrie 2007 până în mai 2012. Comisia constată că nu dispune de alte dovezi privind călătoriile și munca tatălui subiectului în Israel înainte de anul 2007, cu excepția unui transfer de 5.000 USD efectuat de tatăl subiectului din Israel în Republica Moldova, la 12 decembrie 2006. Comisia constată, de asemenea, că copiile vizelor nu oferă o imagine completă și coerentă a perioadelor de călătorie și muncă, unele fiind dificil de descifrat, iar altele conținând date care se suprapun. Comisia constată, de asemenea, că copia prezentată a pașaportului conține informații doar începând cu 2007, având în vedere că pașaportul a fost eliberat în iunie 2007. Comisia admite posibilitatea ca tatăl să fi călătorit și să fi lucrat înainte de 2007 în Israel, dar constată că nu dispune de informații pe care să se bazeze în această privință. În același timp, Comisia nu poate ignora transferurile bancare efectuate de tatăl subiectului din Israel în Republica Moldova, inclusiv anterior anului 2007, în absența unei alte explicații rezonabile pentru aceste transferuri decât aceea că tatăl lucra în Israel.
115. În acest context, Comisia ia în considerare atât informațiile rezultate din pașaport privind vizele eliberate tatălui subiectului pentru a călători și a lucra în Israel, cât și informațiile privind transferurile bancare efectuate de acesta din Israel în Republica Moldova între 2006 și 2012 și concluzionează că informațiile disponibile indică faptul că tatăl subiectului a muncit și a obținut venituri în Israel pentru o perioadă cumulată de cel puțin cinci ani și șase luni (66 de luni) între 2006 și 2012. Aceste concluzii se bazează pe coroborarea următoarelor date principale disponibile:
- 6 luni în 2006 - pe baza transferului sumei de 5.000 USD la 12 decembrie 2006 (tatăl subiectului ar fi avut nevoie de cel puțin cinci luni de muncă pentru a acumula suma respectivă, iar aceasta a fost transferată la jumătatea lunii decembrie);
 - 12 luni în 2007 - pe baza unui transfer bancar efectuat la 12 martie 2007, precum și a următoarei vize de muncă eliberată pentru perioada 3 noiembrie 2007 - 11 octombrie 2008, ceea ce indică faptul că viza anterioară ar fi putut fi pentru un an, explicând astfel transferurile din decembrie 2006 și martie 2007;
 - 12 luni în 2008 - pe baza vizei de muncă pentru 3 noiembrie 2007 și 11 octombrie 2008, a unei vize pentru 13 noiembrie - 15 decembrie 2008 și a trei transferuri bancare la 22 februarie, 17 mai și 24 iulie 2008;
 - 8 luni în 2009 - pe baza vizei de muncă pentru perioada 13 mai 2009 - 13 mai 2010, precum și a trei transferuri bancare la 27 octombrie, 1 decembrie și 31 decembrie 2009;

- 12 luni în 2010 - pe baza vizelor de permis de muncă pentru 13 mai 2009 - 13 mai 2010 și 16 mai 2010 - 30 aprilie 2011, precum și a transferului bancar din 29 martie 2010;
- 12 luni în 2011 - pe baza vizelor de muncă pentru perioada 16 mai 2010 - 30 aprilie 2011 și 3 mai 2011 - 3 mai 2012, precum și a transferurilor bancare din 9 martie 2011, 28 iunie 2011, 28 iulie și 27 octombrie 2011;
- 4 luni în 2012 - pe baza vizei de muncă pentru perioada 3 mai 2011 - 3 mai 2012, a vizei fără permis de muncă pentru perioada 15 februarie - 15 mai 2012, precum și a ștampilei de ieșire din 2 iulie 2012.

116. În ceea ce privește cuantumul exact al remunerației tatălui subiectului în Israel, Comisia constată că nu i-au fost prezentate probe directe, cum ar fi copii ale contractelor de muncă, fișe de plată, extrase bancare etc. În același timp, Comisia remarcă faptul că tatăl a efectuat mai multe transferuri bancare către Republica Moldova, ceea ce constituie un indiciu puternic că a fost remunerat în timp ce se afla în Israel. De asemenea, Comisia ia în considerare faptul că tatălui i-au fost eliberate vize de muncă pentru mai mulți ani, astfel cum s-a subliniat mai sus. Având în vedere politica strictă a Israelului în materie de vize, permisele de muncă și transferurile bancare din Israel constituie indicii puternice că tatăl subiectului a lucrat și a fost remunerat în Israel.
117. În comunicarea scrisă cu Completul și la audieri, subiectul a indicat că tatăl său primea un salariu lunar de 1.500 USD – 2.000 USD, rezultând un salariu mediu lunar de 1.750 USD. În plus, subiectul a explicat că tatăl său a lucrat timp de nouă-zece ani și a acumulat venituri în toată această perioadă. Astfel cum s-a explicat mai sus, Comisia acceptă un maxim de 66 de luni pentru munca tatălui în Israel. Având în vedere lipsa oricăror indicii cu privire la salariul exact pe care îl primea tatăl, Comisia nu poate accepta automat afirmația subiectului cu privire la salariul lunar. În schimb, Comisia recurge la informațiile publice disponibile cu privire la programele pentru îngrijitori, implementate în Israel la sfârșitul anilor 2000 - 2012, potrivit cărora salariul minim pentru îngrijitori era de aproximativ 1.000 USD pe lună, incluzând minimum două săptămâni de concediu plătit.¹²
118. Pe baza acestor date, pentru un total de 66 de luni acceptate ca muncă în Israel, Comisia concluzionează că tatăl subiectului ar fi putut câștiga un salariu total de 66.000 USD între 2006 și 2012. Comisia remarcă faptul că acesta este un calcul conservator bazat pe datele disponibile public privind salariul minim.
119. Comisia observă, de asemenea, că nivelul modest al remitențelor identificate la alineatele 106 - 107 nu contrazice estimarea de plauzibilitate de mai sus, având în vedere explicația coerentă a subiectului conform căreia o parte din veniturile tatălui au fost transmise neoficial, sub formă de numerar, prin intermediul unor persoane cunoscute. Deși Comisia nu consideră remitențele informale ca fiind dovedite, aceasta ia în considerare această posibilitate în aprecierea plauzibilității generale a acumulării de economii în

¹² Concluzie formulată pe baza mai multor surse de informații privind programele pentru îngrijitori implementate în Israel la sfârșitul anilor 2000 - 2012, inclusiv: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3561228/>; www.kavlaoved.org.il/wp-content/uploads/sites/3/2013/06/Caregivers-Zchutonim-English.pdf

numerar, în special în contextul în care, potrivit declarațiilor subiectului, angajatorii din Israel asigurau cazarea și cheltuielile de masă.

120. În același timp, Comisia observă că această sumă este comparabilă cu sumele documentate transferate din munca în Israel de către alți cetățeni moldoveni în perioade comparabile, de exemplu o sumă totală de 52.240 EUR și 4.000 USD, transferată între 2008 - 2014.¹³
121. În ceea ce privește cheltuielile și alte venituri obținute de tatăl subiectului în perioada în care a lucrat în Israel, subiectul a explicat, în comunicarea scrisă cu Completul și la audieri, că tatăl său a beneficiat de cazare și alimentare de la familiile la care era repartizat să muncească. Subiectul a indicat, de asemenea, că, pe lângă salariul de bază, tatăl său presta ocazional activități suplimentare în zilele libere, precum lucrări de grădinarit, pentru care era remunerat suplimentar. Comisia nu dispune de informații concrete cu privire la sumele primite sau la cheltuielile suportate de tatăl subiectului. În același timp, informațiile publice privind programele pentru îngrijitori implementate de Israel la sfârșitul anilor 2000 - 2012 indică, de asemenea, că îngrijitorii străini primeau cazare și alimentare din partea familiilor la care munceau. Având în vedere acest fapt, Comisia a ajuns la concluzia de a nu lua în considerare venitul suplimentar pe care tatăl subiectului l-ar fi putut obține din munca prestată în zilele libere, ținând cont de faptul că acesta trebuie să fi suportat cel puțin unele cheltuieli curente în afară de cazarea și alimentarea asigurate de angajatori. Comisia constată că aceasta este o concesie rezonabilă, având în vedere lipsa oricăror informații directe privind venitul suplimentar și cheltuielile suportate, inclusiv cheltuielile de călătorie.
122. Având în vedere faptul că nu poate stabili cuantumul exact al veniturilor și al eventualelor economii generate de activitatea magazinului-bar administrat de părinții subiectului, dar pentru că există elemente indirecte relevante care indică faptul că afacerea funcționa și era, cel mai probabil, profitabilă, Comisia a procedat la estimarea mărimii potențiale a moștenirii pe care subiectul ar fi putut-o primi în 2017, pe baza venitului minim total pe care tatăl său l-ar fi putut obține din activitatea desfășurată în Israel, estimat la 66.000 USD (est. 47.830 EUR¹⁴), precum și a impactului potențial al acestei moșteniri asupra balanței financiare a subiectului în perioada 2017 - 2023. Această abordare este în mod deliberat conservatoare: în cazul în care Comisia nu poate stabili venituri suplimentare sau economii exacte, aceasta formulează ipoteze argumentate, menite să evite supraestimarea sumei moștenite. În plus, pentru realizarea acestor estimări, Comisia acordă subiectului un anumit beneficiu al îndoielii, în sensul că nu a dedus din suma totală estimată a economiilor potențiale cheltuielile de deplasare ale tatălui subiectului către Israel sau alte cheltuieli incidente și zilnice. În același timp, Comisia, nu a luat în considerare venitul adițional al tatălui subiectului în zilele de odihnă și sărbători, invocat de subiect.

¹³ A se vedea pentru detalii Decizia nr. 1 din 25 octombrie 2022, Comisia Pre-Vetting, disponibilă la <https://vetting.md/prevetting/wp-content/uploads/2025/11/Decision-MITROFAN-redacted.pdf>, precum și audierea în timpul căreia este menționată țara Israel: <https://www.youtube.com/watch?v=UET1q0uqyKs>.

¹⁴ Convertit la rata de schimb medie a BNM pentru ficcare an din perioada 2006 - 2012.

123. Subiectul a explicat că el și sora sa au moștenit în total suma de 75.000 EUR, repartizată astfel: 55.000 EUR (73%) în favoarea subiectului și 20.000 EUR (27%) în favoarea surorii subiectului. Comisia reține că existența sumei de 75.000 EUR nu este confirmată de analiza probelor disponibile privind activitatea tatălui în Israel, efectuată de Comisie. Pe baza probelor disponibile, poate fi stabilită doar o moștenire monetară potențială mai mică, în sumă de 47.830 EUR, din care cota subiectului ar fi de 73%, respectiv 34.916 EUR. Această sumă, cumulată cu celelalte venituri ale subiectului în perioada 2017 - 2023, este suficientă pentru a acoperi toate cheltuielile subiectului, identificate de Comisie în aceeași perioadă, și nu generează un sold negativ care să depășească pragul prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.
124. În concluzie, Comisia constată că s-a confruntat cu o situație complexă, în care informațiile directe disponibile pentru confirmarea sumei fondurilor moștenite de subiect în 2017 sunt limitate. Cu toate acestea, luând în considerare ponderea cumulată a probelor indirecte, coerența generală a explicațiilor subiectului cu privire la acest aspect și circumstanțele excepționale ale moștenirii, [REDACTED] Comisia a examinat plauzibilitatea moștenirii declarate și impactul sumelor considerate plauzibile asupra capacității financiare a subiectului de a cumpăra un apartament în decembrie 2018. Probele prezentate Comisiei nu-i permit acesteia confirmarea cuantumului exact de 55.000 EUR declarat de subiect ca moștenire și utilizat drept sursă principală pentru achiziționarea unui apartament în decembrie 2018. Cu toate acestea, evaluate în ansamblu, probele sunt suficiente pentru a înlătura dubiile serioase cu privire la suficiența resurselor financiare legitime pentru finanțarea achiziției din decembrie 2018. Pe baza unui venit plauzibil de 66.000 USD obținut de tatăl subiectului în Israel, Comisia concluzionează că subiectul ar fi putut moșteni o sumă de 34.916 EUR în august 2017. Această sumă, coroborată cu veniturile proprii ale subiectului, a fost suficientă pentru ca acesta să cumpere apartamentul în decembrie 2018.
125. Având în vedere particularitățile și complexitatea cazului, Comisia reiterează principalele argumente pentru recurgerea la o analiză a plauzibilității veniturilor părinților subiectului, în contextul lipsei unor dovezi directe privind veniturile exacte obținute de tatăl subiectului în Israel:
- a. Subiectul a declarat moștenirea ca venit în declarația anuală pentru 2017, depusă la 26 martie 2018. Acesta a explicat „soarta” acestor fonduri încă de la acel moment, iar nu ulterior, ca răspuns la întrebările Completului în cadrul procesului de evaluare;
 - b. Subiectul a prezentat copii ale pașaportului tatălui său, care atestă călătoriile tatălui său în Israel în scop de muncă. În contextul regimului strict al vizelor aplicat de statul Israelul, deținerea unor permise de muncă în Israel constituie un indiciu puternic al desfășurării de către tatăl subiectului a unei activități remunerate acolo;
 - c. Comisia a identificat cel puțin 14 transferuri bancare din Israel de la tatăl subiectului către subiect și sora acestuia, în perioada 2006 - 2012, care constituie, de asemenea, un indiciu puternic al existenței veniturilor primite de tatăl subiectului în Israel;

- d. Comisia nu a identificat investiții sau achiziții semnificative efectuate de părinții subiectului în cursul perioadei de evaluare, care ar putea sugera utilizarea veniturilor obținute în Israel pentru astfel de cheltuieli, în locul acumulării de economii;
- e. În cele din urmă, Comisia observă că moștenirea a fost primită

Această împrejurare susține plauzibilitatea acumulării de economii pentru uz propriu, în absența întocmirii unui testament sau a altor documente.

126. Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că, în ceea ce privește aspectul surselor de fonduri pentru achiziționarea apartamentului său în decembrie 2018, subiectul a atenuat dubiile Comisiei și, prin urmare, subiectul corespunde criteriului de integritate financiară în temeiul art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

Aspectul 3: Posibila diminuare a prețului de achiziție al unui apartament cumpărat în decembrie 2018

127. Subiectul a cumpărat un apartament de 65,6 mp în mun. Chișinău, la 24 decembrie 2018, dreptul său de proprietate fiind înregistrat la 26 decembrie 2018. Valoarea cadastrală a acestui apartament este de 424.230 MDL (est. 21.630 EUR la data de decembrie 2018). În declarația anuală pentru anul 2018, subiectul a indicat un preț de achiziție al apartamentului de 674.400 MDL (34.000 EUR). Potrivit informațiilor furnizate de Instituția Publică „Cadastrul bunurilor imobile”, apartamentul subiectului a fost dobândit anterior de M.B., la 5 mai 2016, în temeiul unui contract de cesiune de creanță. Conform acestui contract, S.R.L. „TRONEX-COM” a cesionat către M.B. dreptul de creanță față de S.R.L. „INTELINVEST,” derivat din contractul de investiție de în construcția de locuințe din 22 februarie 2016, pentru suma de 34.060 EUR.

128. Completul a discutat cu subiectul problema prețului de cumpărare, potențial diminuat, al apartamentului subiectului, achiziționat în decembrie 2018, în comunicarea scrisă și în cadrul celor două audieri.

129. Conform contractului de vânzare-cumpărare din 24 decembrie 2018, a cărui copie a fost prezentată Completului de către subiect, prețul apartamentului a fost de 34.000 EUR (est. 674.400 MDL). Ca răspuns la prima rundă de întrebări scrise (R1-Î28), subiectul a explicat că a cumpărat apartamentul în stare renovată (reparată), cu mobilier în bucătărie, un pat și o canapea, fără tehnică de uz casnic. Subiectul a mai explicat că nu a efectuat lucrări de construcție sau renovare în perioada 2018 - 2021, limitându-se la mobilarea treptată și dotarea tehnică a apartamentului. În special, ca răspuns la prima rundă de întrebări scrise (R1-Î28), subiectul a enumerat sumele aproximative cheltuite pentru mobilarea și dotarea tehnică a apartamentului. Pentru 2018, acesta a indicat o sumă aproximativă de 5.000 MDL pentru achiziții inițiale minore, iar pentru 2019 o sumă aproximativă de 40.000 MDL pentru tehnică de uz casnic (un total de 45.000 MDL, est. 2.250 EUR).

130. De asemenea, subiectul a fost întrebă, în a doua rundă de întrebări scrise (R2-Î3), cu privire la diferențele dintre economiile de numerar declarate în declarația anuală pentru 2018 (15.000 EUR) și în răspunsul la prima rundă de întrebări scrise (R1-Î3) (15.000 EUR și 350.000 MDL). În răspuns, subiectul a explicat că a suportat cheltuieli pentru mobilarea și dotarea apartamentului său la sfârșitul anului 2018 - începutul anului 2019, înainte de depunerea declarației anuale (la 28 martie 2019). În răspunsul său (R2-Î3), acesta a indicat o sumă aproximativă de 50.000 MDL pentru mobilier, electrocasnice și servicii de instalare a acestora, 20.000 MDL pentru draperii și o sumă aproximativă de 40.000 MDL pentru ustensile de bucătărie și alte articole (lenjerie de pat, un covor, jaluzele și servicii de instalare), în sumă totală de 110.000 MDL.
131. Ulterior, subiectului i-a fost solicitat să explice, în a treia rundă de întrebări, diferențele dintre sumele indicate ca răspuns la prima și a doua rundă de întrebări (R1-Î28 și R2-Î3) ca reprezentând cheltuieli pentru mobilarea și dotarea tehnică a apartamentului la sfârșitul anilor 2018 - 2019. Subiectul a explicat (R3-Î1) că răspunsul furnizat în a doua rundă de întrebări este mai detaliat, întrucât include cheltuieli suplimentare de care și-a amintit ulterior, în momentul completării răspunsurilor la această nouă rundă de întrebări scrise, pentru a oferi o imagine completă a cheltuielilor reale din perioada respectivă. Acesta a explicat, de asemenea, că și-a amintit că, în aceeași perioadă, a cumpărat masa și scaunele din bucătărie, în valoare de 14.000 MDL, detaliu reconstituit inclusiv pe baza fotografiei transmise ca răspuns la a doua rundă de întrebări scrise.

Preocupări cu privire la valoarea declarată a apartamentului

132. Potrivit informațiilor furnizate de Agenția Imobiliară „LARA” („compania LARA”), valoarea medie de piață pentru un metru pătrat dintr-un apartament de 65 m.p. amplasat pe aceeași adresă ca și apartamentul subiectului, în 2018, a fost următoarea: a) fără reparații (versiunea albă) - între 11.905 - 12.105 MDL și b) cu reparații - între 13.890 - 14.090 MDL. Pe baza acestor informații, valoarea medie de piață a apartamentului achiziționat de subiect în 2018 a variat între 773.825 MDL (est. 39.000 EUR) pentru o versiune nerenovată (albă) și 902.850 MDL (est. 45.506 EUR) pentru o versiune renovată. După cum s-a menționat mai sus, apartamentul subiectului era în versiune renovată.
133. Subiectului i s-a solicitat, atât în cadrul rundelor de întrebări scrise, cât și la audiere, să explice diferența substanțială dintre prețul mediu de piață - est. 45.500 EUR - și prețul de 34.000 EUR declarat la ANI și inclus în contractul de vânzare-cumpărare. În răspunsurile sale scrise (R3-Î7), subiectul a susținut că prețul mai redus se explică prin existența unor deficiențe ale blocului în care este situat apartamentul, precum și prin lipsa locurilor de parcare. Subiectul a explicat, de asemenea, că M.B. a vândut apartamentul la acest preț, deoarece avea nevoie stringentă de fonduri, întrucât cumpărase un alt apartament și începuse renovarea acestuia. În cadrul audierii, subiectul a menționat, de asemenea, că apartamentul pe care l-a cumpărat nu se afla într-o locație centrală și nu era complet mobilat.
134. La cea de-a doua audiere, subiectul a explicat că nu a căutat în mod activ un apartament în 2018. Acesta a menționat că, înainte de decesul părinților săi în 2017, nu avea bani pentru

a-și permite unul. Ulterior, după moștenirea primită, a început să caute, ocazional, un apartament, dar nu căuta în mod activ. Când a văzut prima dată apartamentul în cauză, nu i-a plăcut foarte mult și, prin urmare, nu a încheiat imediat tranzacția. El a fost de acord să cumpere apartamentul, mai târziu, dar a insistat asupra prețului de 34.000 EUR. El a sugerat că, probabil, M.B. a fost de acord cu acest preț, deoarece nu găsisse un alt cumpărător după mai mult de un an. A plătit pentru apartament în numerar, în EUR, chiar înainte de încheierea contractului de vânzare-cumpărare.

135. Subiectul a prezentat, de asemenea, o declarație scrisă a M.B.(R3-Î7). Potrivit declarației acesteia, ea a vândut subiectului apartamentul pentru 34.000 EUR, din cauza mai multor deficiențe pe care le-a identificat abia după ce a cumpărat apartamentul și în timpul renovării, cum ar fi lipsa unui loc de parcare și imposibilitatea de a face modificări la pereți (dorea o bucătărie mai mare). Ca urmare, ea a cumpărat un alt apartament în versiunea albă, a început renovarea acestuia și avea nevoie urgent de fonduri pentru renovare. Ea a explicat că intenționase să vândă primul apartament cu 38.000 EUR și găsisse un cumpărător la acest preț, care i-a dat o arvună de 3.000 EUR, dar ulterior s-a răzgândit. Prin urmare, ea a păstrat cei 3.000 EUR. Ea a declarat că a negociat inițial cu subiectul prin intermediul unor cunoștințe comune; ea intenționa să ceară 38.000 EUR pentru apartament, care, în opinia sa, era prețul de piață, însă subiectul a fost ferm cu privire la suma de 34.000 EUR. Întrucât nu a putut identifica un alt cumpărător și din cauza nevoii urgente de bani, ea a acceptat oferta subiectului de 34.000 EUR.
136. Comisia menționează că, în octombrie 2025, a trimis, de asemenea, o solicitare privind prețurile medii de piață Agenției Imobiliare „Pro Imobil Grup” („compania Pro Imobil”), dar nu a primit niciun răspuns. Numai după ce subiectul însuși a contactat compania Pro Imobil, aceasta a răspuns, în ianuarie 2026. Compania Pro Imobil a trimis inițial Comisiei informații incomplete la 12 ianuarie 2026, pe care le-a retras ulterior ca fiind „greșite”, trimițând informații „corectate” a doua zi, la 13 ianuarie 2026. În informațiile sale „greșite” din 12 ianuarie 2026, compania indică un preț de 38.000 – 39.000 EUR, în decembrie 2018, pentru un apartament de 65 m.p. amplasat în blocul în care se află apartamentul subiectului, dar fără a distinge între apartamente cu pereți albi și renovate. În mod surprinzător, la 12 ianuarie, compania Pro Imobil a trimis, direct subiectului, estimări de preț diferite, mai mici, și anume, în răspunsul lor din 12 ianuarie 2026 către subiect, a indicat un preț de 31.000 - 32.000 EUR pentru o versiune cu pereți albi și un preț de 34.000 - 35.500 EUR pentru un apartament renovat. În versiunea lor „corectată” trimisă Comisiei la 13 ianuarie 2026, compania Pro Imobil a redus estimările de preț la 30.500 – 32.000 EUR pentru o versiune cu pereți albi și la 33.000 – 35.500 EUR pentru un apartament renovat. Solicitat să explice răspunsurile diferite oferite de compania Pro Imobil, subiectul a explicat că el însuși nu a înțeles răspunsurile companiei Pro Imobil trimise Completului, deoarece a primit un singur răspuns de la compania Pro Imobil. Acesta a explicat că a trimis cererea sa prin e-mail (și a furnizat o copie Completului) și că nu a mai avut niciodată interacțiune cu compania Pro Imobil în calitatea sa personală sau profesională.
137. Comisia remarcă faptul că informațiile privind prețurile medii de piață furnizate de cele două agenții imobiliare, LARA și Pro Imobil, pentru apartamente (cu și fără reparații), de dimensiuni similare și situate în aceeași clădire de apartamente ca și imobilul în cauză,

variază semnificativ. Compania LARA a indicat un preț de 45.500 EUR pentru apartamentele renovate, în timp ce compania Pro Imobil a furnizat inițial o estimare de 38.000 – 39.000 EUR, fără a distinge între versiunile „la alb” și cele renovate. Ulterior, au corectat această ofertă de preț la 34.000 – 35.500 EUR pentru un apartament renovat. Având în vedere informațiile divergente trimise Comisiei și subiectului de către compania Pro Imobil, Comisia nu se poate baza pe acestea ca fiind informații suficient de credibile. În același timp, aceasta nu le poate exclude în totalitate din analiză. Prin urmare, Comisia nu este în măsură să stabilească, cu certitudine, prețul real care ar fi fost plătit pentru apartament.

138. Având în vedere diferitele explicații ale subiectului cu privire la deficiențele apartamentului, Comisia acceptă că prețul real ar fi putut fi mai mic decât estimarea de 45.500 EUR furnizată de compania LARA. Deși estimarea inițială a companiei Pro Imobil (38.000 – 39.000 EUR) corespunde, în linii mari, intenției declarate de M.B. de a vinde apartamentul la prețul de 38.000 EUR, Comisia constată, în cele din urmă, că existența unor estimări profesionale divergente ale valorii apartamentului reduce semnificativ valoarea probatorie a oricărei evaluări unice. Prețul real - și valoarea reală - a apartamentului se situează, cel mai probabil, într-un interval cuprins între 34.000 EUR și 45.500 EUR.

Preocupări cu privire la tranzacția de vânzare-cumpărare - nu este o tranzacție obișnuită de piață

139. M.B. a cumpărat apartamentul în 2016 în versiunea albă, la prețul de 34.060 EUR și l-a vândut subiectului în decembrie 2018, cu renovare, la prețul de 34.000 EUR. Deși subiectul a explicat că renovarea a fost una modestă, iar M.B. a explicat că a păstrat avansul în sumă de 3.000 EUR dintr-o tranzacție eșuată, ceea ce a contribuit la acceptarea prețului de vânzare de 34.000 EUR, Comisia a ridicat rezerve cu privire la natura acestei tranzacții.
140. La prima audiere, subiectul a fost întrebat dacă o cunoștea pe M.B. înainte de a cumpăra apartamentul, iar subiectul a răspuns că o cunoștea și că aveau prieteni comuni. Întrebat cum a aflat despre vânzarea apartamentului, subiectul a explicat că nu se afla în mod activ în căutarea unui apartament, însă a aflat despre acest apartament prin intermediul unor prieteni.

141. [REDACTAT]
[REDACTAT] Întrebat la prima audiere dacă subiectul a oferit bunuri, cadouri sau favoruri pentru M.B., acesta a negat. De asemenea, a negat că ar fi suportat cheltuieli pentru M.B., cum ar fi plata unor mese, cu excepția situațiilor în care ieșeau în oraș cu prieteni comuni. Întrebat dacă a călătorit împreună cu M.B., subiectul a răspuns că nu își amintește să fi călătorit cu ea, decât posibil într-o companie mai mare de prieteni comuni. Solicitat să precizeze destinațiile, acesta a indicat că nu își amintește, menționând doar, cu titlu incert, o posibilă călătorie în Spania, nu exclusiv cu M.B. Întrebat dacă a suportat cheltuieli pentru M.B. în contextul posibilei lor călătorii în Spania, subiectul a negat, explicând că fiecare persoană își acoperea propriile cheltuieli. Subiectul a susținut că nu i-a oferit niciodată servicii, favoruri sau cadouri valoroase M.B. și că doar făceau parte dintr-un grup de prieteni comuni.

142.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Subiectul a confirmat, de asemenea, că au călătorit împreună în perioada 27 iunie 2016 - 4 iulie 2016, dar că fiecare și-a suportat propriile cheltuieli, în conformitate cu modul obișnuit în care procedau atunci când ieșeau în grupul de prieteni. Acesta a indicat că la acea călătorie au participat și alți prieteni, ale căror nume le-a furnizat Completului. Totodată, subiectul a reiterat că nu a oferit servicii sau avantaje de valoare către M.B. înainte sau după tranzacția de vânzare-cumpărare, cu excepția unor situații ocazionale în care ar fi putut achita nota pentru anumite mese luate în oraș.

[REDACTED]

143.

[REDACTED]

[REDACTED]

144.

[REDACTED]

[REDACTED] Acesta a insistat că prețul apartamentului, astfel cum este inclus în contractul de vânzare-cumpărare, este prețul real pe care l-a plătit.

[REDACTED]

145. Întrebat dacă subiectul a discutat cu M.B. problema creșterii impozitului pe capital ca motiv pentru a achiziționa apartamentul la același preț ca cel din 2016, acesta a negat acest lucru și a explicat că a fost ferm cu privire la preț, iar M.B. a fost de acord.

Concluzii:

146. Pe baza informațiilor disponibile, Completul a avut dubii serioase cu privire la caracterul real al prețului de 34.000 EUR declarat de subiect pentru apartament. După cum s-a menționat, datele obiective furnizate de companiile imobiliare sunt contradictorii, însă indică, în mod clar, o valoare de piață mai mare. În plus, dubiile Completului cu privire la

prețul de vânzare-cumpărare al apartamentului au fost accentuate de caracterul vag al explicațiilor subiectului cu privire la natura relației cu M.B. În consecință, deși dubiile cu privire la faptul că prețul contractual ar fi putut fi subevaluat nu au fost complet atenuate, Comisia nu poate stabili acest fapt în baza probelor disponibile. În acest context, Comisia a procedat la examinarea incidenței acestui aspect din perspectiva criteriilor de integritate financiară și etică în temeiul Legii nr. 252/2023.

147. În cele din urmă, pentru motivele expuse anterior, Comisia nu poate determina cu certitudine cuantumul efectiv plătit de subiect pentru apartament. Cu toate acestea, în cadrul evaluării integrității financiare, chiar și în ipoteza în care s-ar considera că subiectul a achitat integral prețul mediu de piață estimat de 45.500 EUR pentru apartament în decembrie 2018 și, concomitent, s-ar accepta că acesta a beneficiat de o moștenire în sumă de 34.916 EUR (astfel cum s-a reținut la alineatul 123), rezultă că subiectul ar fi dispus de fonduri suficiente pentru acoperirea prețului apartamentului și ar fi avut un sold financiar negativ de 50.263 MDL pentru perioada 2020 - 2021, ceea ce este semnificativ sub pragul prevăzut de Legea nr. 252/2023.
148. Comisia a analizat, de asemenea, conduita subiectului din perspectivă etică, în special în ceea ce privește obligația, în temeiul art. 6.6¹7 din Codul de etică al procurorilor din 2016, de a include informații complete și veridice în declarațiile anuale. Comisia constată că subiectul a indicat un preț de cumpărare de 34.000 EUR în contractul de vânzare-cumpărare semnat la 24 decembrie 2018 și a declarat același preț în declarațiile anuale, depuse la ANI pentru perioada 2018 - 2023. De asemenea, Comisia observă că contractul a fost încheiat în decembrie 2018 și că declarația anuală pentru 2018 a fost depusă în martie 2019. Aceste date se încadrează în afara perioadei de cinci ani relevante pentru evaluarea integrității etice în temeiul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, astfel cum se stabilește în temeiul art. 24 alin. (3) lit. b) din Regulamentul Comisiei; prin urmare, Comisia nu procedează la evaluarea conduitei subiectului din perspectiva conformității acestuia cu criteriul de integritate etică cu privire la aceste aspecte.
149. În același timp, Comisia constată că declarațiile anuale pentru perioada 2020 - 2023 se încadrează în perioada relevantă de cinci ani și, prin urmare, pot fi examinate în temeiul criteriului integrității etice în măsura în care acestea reflectă același bun și valoarea sa declarată.
150. În acest context, Comisia reamintește că, în conformitate cu Legea nr. 252/2023, denaturarea sau prezentarea eronată a informațiilor privind bunurile subiecților poate fi relevantă nu numai pentru integritatea financiară (inclusiv averea nejustificată), ci și pentru integritatea etică. În conformitate cu art. 6.6¹.7 din Codul de etică al procurorilor din 2016, procurorii trebuie să includă informații complete și veridice în declarațiile anuale. Obligația de a depune declarații anuale exacte, astfel cum este reglementată de Legea nr. 133/2016, servește nu numai obiectivului de transparență, ci și prevenirii și detectării dobândirii și deținerii de proprietăți din surse ilicite sau nejustificate.
151. În evaluarea integrității etice, Comisia examinează dacă eventualele inexactități sau omisiuni sunt clar stabilite și ating un nivel de gravitate suficient pentru a constitui o

„încălcare gravă” în temeiul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023. Comisia constată că Legea nr. 252/2023 prevede standardul „dubii serioase” pentru încălcările financiare, dar nu și pentru încălcările etice.

152. În temeiul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, doar încălcările etice grave pot conduce la o concluzie negativă în temeiul criteriului de integritate etică, iar aceste încălcări trebuie să fie clar stabilite. De asemenea, Comisia observă că nu orice iregularitate sau caz de declarare incompletă atinge gravitatea necesară pentru a justifica demiterea din funcție (*Nikëhasani c. Albaniei*, 13 decembrie 2022, § 117; *Sevdari c. Albaniei*, 13 decembrie 2022, § 85; *Thanza c. Albaniei*, 4 iulie 2023, § 153).
153. În cazul de față, Comisia nu a identificat existența unei averi nejustificate de natură să atragă necorespunderea subiectului cu prevederile art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023. Deși Comisia și-a menținut rezervele cu privire la caracterul real al prețului contractual de 34.000 EUR, probele disponibile nu permit stabilirea, cu certitudine, nici a existenței și nici a cuantumului unei eventuale plăți suplimentare, precum și nici a faptului că o eventuală diferență ar fi fost acoperită din surse ilegale sau nejustificate.
154. În același timp, Comisia recunoaște că menținerea aceleiași valori declarate în declarațiile anuale pentru 2020 - 2023, care se încadrează în perioada relevantă de cinci ani, poate ridica anumite semne de întrebare cu privire la acuratețea și plenitudinea informațiilor raportate. Cu toate acestea, în absența unor fapte clar stabilite care să demonstreze o declarație neveridică (în special, existența unei plăți nedeclarate sau a unui alt beneficiu concret) și în absența unei legături cu o avere nejustificată, preocupările menționate nu se ridică la nivelul unei încălcări etice grave în sensul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.
155. Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia concluzionează că, în ceea ce privește aspectul unui posibil preț diminuat al apartamentului achiziționat în decembrie 2018, subiectul întrunește criteriile de integritate financiară în temeiul art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023 și de integritate etică în temeiul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

VI. Concluzie

156. Pe baza informațiilor obținute și a celor prezentate de către subiect, Comisia propune ca Alexandru MACHIDON să promoveze evaluarea externă desfășurată conform criteriilor stabilite la art. 11 din Legea nr. 252/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicare

157. Conform art. 17 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare va fi transmis prin e-mail subiectului și CSP în termen de trei zile de la aprobarea sa, iar în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială informația privind rezultatul evaluării.

158. În baza art. 17 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, Comisia va transmite CSP, în termen de trei zile de la aprobarea raportului de evaluare, o copie pe suport de hârtie a raportului de evaluare, împreună cu o copie electronică a dosarului de evaluare al subiectului.
159. În conformitate cu art. 17 alin. (8) din Legea nr. 252/2023, raportul de evaluare va fi publicat integral pe pagina web oficială a Comisiei, cu măsurile corespunzătoare pentru protejarea vieții private a subiectului și ale altor persoane, în termen de trei zile de la expirarea termenului pentru contestarea deciziei CSP (în temeiul art. 18 alin. (3) lit. a) și c) din Legea nr. 252/2023) sau de la data emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție (în temeiul art. 19 alin. (5) pct. 1) și 2) lit. c) din Legea nr. 252/2023).
160. În temeiul art. 17 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare a fost aprobat în unanimitate de către Comisie și a fost semnat de Președintele Comisiei.
161. Întocmit în limbile engleză și română.

Semnătura:

Christopher LEHMANN
Președinte
Comisia de evaluare a procurorilor